

Ukopditi

15 / SEPTEMBER 2013

SPOŠTOVANE OBČANKE, CENJENI OBČANI OBČINE CERKNO!

**OB PRAZNIKU OBČINE CERKNO
VAM ISKRENO
ČESTITAMO IN VAM ŽELIMO
ČIMVEČ MEDSEBOJNEGA
SOŽITJA, SODELOVANJA PRI
URESNIČEVANJU SKUPNIH
CILJEV, PA TUDI OSEBNEGA
ZADOVOLJSTVA IN OPTIMIZMA.**

**Vaš župan MIRAN CIGLIČ
S SODELAVCI**

■ OBČINSKI PRAZNIK Z MEDNARODNO UDELEŽBO

Mozaik prijateljstev

1. oktober je praznik Občine Cerkno, letos že 19. po vrsti. Občina ga bo obeležila z dvodnevним mednarodnim srečanjem z udeleženci iz italijanske občine Cassacco ter hrvaških Novigrad in Krapina. Dogodek pod nazivom *EU traditions – skupaj ustvarjamo nove tradicije* se bo pričel 28. septembra popoldne, s prihodom gostov iz gostujočih občin. Po novinarski konferenci vseh štirih županov bo sledila slavnostna občinska seja v dvorani glasbene šole Cerkno, nadaljevanje večera pa bo kulturno obarvan.

V nedeljo, 29. septembra, bo pred Hotelom Cerkno dopoldan potekala skupna tržnica, kjer se bodo sodelujoče občine predstavile s kulinaricnimi in turističnimi ponudbami iz svojega območja, najmlajši pa se bodo lahko udeležili ustvarjalnih delavnic. Vzporedno bo ob 10. uri potekala še okrogla miza na temo ogrevanja na biomaso s primeri dobrih praks. Popoldan bo namenjen druženju in ogledu turističnih znamenitosti občine Cerkno.

Srečanje prebivalcev partnerskih lokalnih skupnosti sofinancira Evropska komisija iz programa Evropa za državljane – Aktivni državljani za Evropo, katerega cilj je ohranjanje evropske zgodovine in dediščine ter ustvarjanje priložnosti za utrjevanje razvojnih povezav. Občina Cerkno je odprta, usmerjena v izmenjave in mednarodne integracije, zato se odziva na povabila za sodelovanje v mednarodnih projektih, s svojimi pobudami pa želi biti tudi iniciator povezovanja. Tokratnega srečanja se bo tako na njeno pobudo udeležilo okoli 100 udeležencev iz partnerskih mest, dogodki pa so namenjeni občankam in občanom, društvom, strokovnjakom s področja arheologije, turizma ..., pridelovalcem lokalne hrane in izdelovalcem lokalnih tipičnih produktov ter otrokom in mladostnikom.

Prisrčno vabljeni k skupnemu ustvarjanju mozaika novih prijateljstev!

Miran Ciglič, župan Občine Cerkno

**Evropa za
državljane**

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije.

PROGRAM SREČANJA:

SOBOTA, 28. SEPTEMBER 2013

Hotel Cerkno

- ob 16.00 uri dobrodošlica in nagovor župana Občine Cerkno
- ob 16.15 uri novinarska konferenca županov partnerskih občin Cerkno, Cassacco, Novigrad in Krapina

Glasbena šola

- ob 17.30 uri slavnostna seja Občinskega sveta Občine Cerkno

Hotel Cerkno

- ob 19.00 uri pogostitev oz. večerja
- ob 20.45 uri nagovori županov občin Cerkno, Cassacco, Novigrad in Krapina
- ob 21.00 uri kulturni program, ki ga bodo oblikovali Ženski pevski zbor Cerklanke, Pihalni orkester ETA Cerkno, Mešani pevski zbor Gotis di Notis ter Pihalni orkester Banda Parrochiale

NEDELJA, 29. SEPTEMBER 2013

Hotel Cerkno

- ob 09.00 uri odprtje skupne tržnice
- ob 10.00 uri delavnice za otroke
- ob 10.00 uri okrogla miza na temo izkoriščanja biomase
- ob 13.00 uri kosilo
- ob 15.00 uri ogled muzeja ali PB Franja

■ NAGOVOR NA SLAVNOSTNI SEJI OBČINSKEGA SVETA

Ob prazniku Občine Cerkno

Ko sem razmišljal o tem, o čem naj spregovorim na današnji slavnostni seji, so mi misli begale od populističnih izjav samovšečnega ministra o ukinjanju občin, težki gospodarski situaciji v občini in državi, do brezperspektivnosti mladih in zblojenem svetu. Nazadnje sem se odločil spregovoriti o tistem, o čemer mediji neradi pišejo in poročajo, ker se ne prodaja dobro – o uspehih in o dobrem.

Občina Cerkno je lansko leto praznovala polnoletnost, letos pa je za eno leto zrelejša, bogatejša in lepša, zato je bila nagrajena z zvezdnimi utrinki sreče, ki so tako nujno potrebne pri vsakem poslu ali vodenju inštitucij. Ti zvezdni utrinki so vse tisto dobro, kar je bilo v minulih letih postorjeno, in vse investicije, ki bodo do konca tega mandata uresničene. V občini bodo

Ukopditi je informativno glasilo Občine Cerkno, namenjeno obveščanju občanov in občanov, ki ga brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini Cerkno. *Izdajatelj in založnik:* Občina Cerkno, Bevkova ulica 9, 5282 Cerkno. *Za Občino Cerkno:* župan Miran Ciglič. *Oblikovna realizacija in tisk:* Gaya d.o.o. *Naklada:* 1.800 izvodov. Cerkno, september 2013.

Informatore Ukopditi tudi v elektronski obliki:

▶ Google play

obogatile turistično ponudbo, družbeni standard, kulturne storitve in, kar je v tem trenutku najpomembnejše, omogočile bodo nova delovna mesta.

Kaj je in bo tako dobrega, da se lahko javno pohvalimo?

To so projekti:

- Rekonstrukcija starega dijaškega doma v Večnamenski center Cerkno s pomočjo regionalnih sredstev. Prve goste namerava sprejeti 1. decembra 2014.
- Po dolgi 23 letih ponovna stanovanjska gradnja.
- Urejanje površin na podeželju (Vaško središče Lazec, javno otroško igrišče v Cerknem) s pomočjo državnih sredstev.
- Mrliška vežica v Šebreljah.
- Izgradnja kolesarnice z ureditvijo okolice za Gabrijelom, podprta s programom Interbike.
- Začetek urejanja urbanega dela Cerknega in še veliko drugih drobnih in potrebnih stvari, ki ste jih, drage občanke in občani, že ali šele boste opazili.

Naj napovem tudi novo zgodbo o arheološkem najdišču Divje babe, ki se začneja s programom »Divje babe – ključni regionalni vir za preučevanje kulturnega razvoja človeških vrst in globalnih okoljskih sprememb v povezavi s fosilnimi ostanki rastlinstva in živalstva v mlajšem pleistocenu« pod vodstvom znanstveno raziskovalnega centra SAZU. Za prodor na to področje se na tem mestu toplo zahvaljujem

našemu poslancu g. Samu Bevku ter županu g. Bojanu Severju za sofinanciranje programa.

Omeniti pa moram tudi nadaljevanje mednarodnih aktivnosti občine Cerkno. V četrtem poizkusu smo namreč končno prepričali evropsko komisijo, da nam je odobrila sredstva podpore za program Evropa za državljane – skupaj ustvarjamo nove tradicije, ki smo ga priključili prireditvam, posvečenim prazniku občine Cerkno. K sodelovanju smo pritegnili pobrateno občino Cassacco, ki bo sobotni kulturni program obogatila z nastopom pevskega zbora Gotis di Notis in pihalnega orkestra Banda Parrochiale. Kolegu Vanesu Assaloniju in podžupanu Dariu Elleru se za podporo toplo zahvaljujem.

Nova država, ki je vstopila v evropsko družino, je Hrvaška, od koder prihajata mestni občini Novigrad - Cittanova in Krapina. S prvo nas veže predvsem turistična izmenjava, saj Cerkljani Novigrad obiskujemo že več kot 40 let, veliko pa je bilo tudi športnega sodelovanja v obeh smereh. Kolegu Anteu Milosu se zahvaljujem za počastitev našega praznika, prav tako tudi kolegu Zoranu Greguroviču, županu mestne občine Krapina, s katero nas vežejo zgodovina, arheološko najdišče neandertalca ter neandertalčeva piščal.

Taka družjenja prispevajo tudi k izmenjavi mnenj, kam dravimo v tem globaliziranem svetu in kakšno vizijo razvoja evropske družine si želimo.

Za vse tri države si upam trditi – citiram: »da

je pomanjkanje občutka odgovornosti nosilcev javnih funkcij, ki je posledica tega, kar Bauman označuje za moderno birokratsko miselnost, ki odgovornost ZA nadomešča z odgovornostjo DO, pripeljala do stanja v katerem smo. Nosilci funkcij tako niso več odgovorni ZA dobro opravljeno delo, delovanje v javnem interesu za druge in za dobro skupnosti, ampak so odgovorni DO svoje-ga predpostavljene-ga, nadrejenega, vodje stranke. Zvestoba do zadnjih, ki lahko meji tudi na popolnoma slepo poslušnost, zavzema znotraj takšne perspektive najvišje mesto, ki se mu podreja vse drugo« dr. Vojko Strahovnik.

Od tod pa do propada ali prepada pa ni več daleč.

Zato se vsi skupaj trudimo stremeti k vizijam, ki pozivajo, da se moramo čimbolj dejavno vključevati v procese ustvarjanja evropske identitete na temelju njene skupne kulturne in duhovne dediščine in aktivnega državljanstva.

Naj se na koncu toplo zahvalim vsem zaposlenim na občinski upravi in predsednikom KS, ki so mi vestno stali ob strani pri realizaciji zastavljenih ciljev ter vsem, ki pri tem aktivno sodelujejo.

Prav posebno in prisrčno pa čestitam vsem nagrajencem za prejete nagrade in priznanja, občankam in občanom pa želim vse dobro in najboljše v prihodnje.

Miran Ciglič, župan Občine Cerkno

Slavnostna seja OS Občine Cerkno, 27. 9. 2013

■ KOMISIJA ZA PRIZNANJA IN NAGRADE

Prejemniki občinskih nagrad in priznanja

Bevkovo priznanje Občine Cerkno
za leto 2013 prejme

**MESTNI MUZEJ
IDRIJA**

Bevkovo nagrado Občine
Cerkno za leto 2013 prejme

**CERKLJANSKA
KLEKLJARSKA SEKCIJA
MARJETICA**

Bevkovo nagrado Občine
Cerkno za leto 2013 prejme

**SKAVTSKA SKUPINA
STEG CERKNO 1**

PROSTOVOLJNO GASILSKO DRUŠTVO

Bevkovo nagrado Občine Cerkno
za leto 2013 prejme

**PROSTOVOLJNO
GASILSKO DRUŠTVO
NOVAKI**

Decembra letos bo minilo 70 let od ustanovitve Partizanske bolnice Franja, ki je v soteski Pasice v Dolenjih Novakih delovala od decembra 1943 do maja 1945. Takoj ko so jo ranjenci in osebje zapustili in je izgubila svoj prvotni namen, je postala kulturnozgodovinski spomenik ter s tem pridobila nove razsežnosti. Skromne lesene barake so se znašle v družbi velikih, bogatih in pomembnih spomenikov trajnostne humanitarne dediščine. Uradno odprtje Franje kot kulturno-zgodovinskega spomenika se je odvijalo 19. maja 1946, kar je omogočilo tudi njeno zgodnjo formalno-pravno zaščito. Svet vlade LRS za prosveto in kulturo je namreč že leta 1952 izdal prvo odločbo o zavarovanju spomenika. Prav varovanje in vzdrževanje spomenika je vsem povojnim skrbnikom predstavljalo veliko težav. Leseni objekti, zgrajeni le kot začasni, so bili ves čas podvrženi izjemno zahtevnim klimatskim pogojem (visoka relativna vlažnost, velika temperaturna nihanja, obilne snežne padavine) ter naravnim nesrečam (plazovi, povodnji). Skrb za ohranitev Franje je na začetku v veliki meri ostajala na ramenih nekdanjega osebja in okoliškega prebivalstva. Zamenjalo se je več skrbnikov ter upravljavcev. V letu 1963 je s posebno odločbo Občine Idrija skrb za Franjo prevzel Mestni muzej Idrija. Vzdrževanje in obnavljanje spomenika je v preteklih desetletjih terjalo izredno veliko truda in sredstev, pri čemer je Mestni muzej Idrija kot upravljavec odigral zelo pomembno vlogo. Skupaj z ostalimi pristojnimi zavodi za varstvo kulturne dediščine je poskrbel za načrtno in strokovno delo na objektih ter na zavarovanem območju spomenika. Ob pomanjkanju strokovnega kadra, saj Mestni muzej Idrija v prvih letih poleg direktorja in oskrbnika še ni imel redno zaposlenih strokovnih delavcev, je bila skrb za obiskovalce po sili razmer takrat še v drugem planu. Prav število obiskovalcev pa se je začelo konstantno povečevati. V 70-ih letih si je Franjo ogledalo več kot 40.000 obiskovalcev letno. Z namenom, da bi tako domačim kot tujim obiskovalcem približali poslanstvo bolnice Franje, je bil v Cerknem leta 1978 ustanovljen oddelek NOB pri Mestnem muzeju Idrija, ki je postopoma prevzel skrb za vodniško službo, pripravo različnih publikacij ter skrb za razstavi o partizanski saniteti in posebej o Partizanski bolnici Franja. Poskrbljeno je bilo tudi za zbiranje dokumentarnega in fotografskega gradiva ter spominov preživelih ranjencev in osebja, ki jih je muzej leta 1983 izdal v posebnem zborniku. Glede spomeniško varstvenih del je bilo prelomno leto 1980, ko se je na pobudo muzeja začelo sistematično delo na spomeniško-varstveni dokumentaciji. Postopoma je bila izdelana tehnična dokumentacija za vse objekte, ki je omogočila njihovo ustrežnejšo obnovo ter s tem bolj avtentičen videz, v muzeju pa se je pričelo načrtno dokumentirati tudi premično dediščino. Pomen sistematično in natančno izdelane dokumentacije je še posebej pomemben ob dveh naravnih nesrečah, ki sta spomenik prizadeli leta 1989 in 2007, ko je bila bolnica Franja skoraj povsem uničena. Zgledna dokumentacija tako v zvezi s premično kot nepremično dediščino je bila za avtentično obnovo ključnega pomena, saj brez nje popolna rekonstrukcija ne bi bila možna. Pri obeh obnovah je Mestni muzej Idrija odigral ne samo vlogo izvajalca določenih strokovnih del, temveč tudi vlogo koordinatorja in povezovalca številnih strokovnjakov, ki so pri obnovi sodelovali. Ob zadnji obnovi je poskrbel tudi za muzejsko prezentacijo, v okviru katere je bila v ospredje postavljena nematerialna dediščina. Znak evropske dediščine, ki ga je Partizanska bolnica Franja prejela leta 2007, pomeni posebno priznanje muzeju glede na pomen te dediščine za evropsko kulturo in za skupno evropsko identiteto ter vrednote. Kontinuirano, načrtno in strokovno delo Mestnega muzeja Idrija v preteklih 50 letih je bilo ključnega pomena za ohranitev Partizanske bolnice Franja, ki danes, tudi po zaslugi muzeja, ostaja simbol mednarodnega povezovanja in odpora, predvsem pa dragocen pomnik humanosti, plemenitosti in tovarištva.

Za zgledno polstoletno upravljanje s Partizansko bolnico Franja, podeljuje Občina Cerkno Mestnemu muzeju Idrija Bevkovo priznanje za leto 2013.

Že petnajsto leto združuje Cerkljanska klekljarska sekcija Marjetica pridne roke številnih ljubitelj idrijske čipke, jih ob tem s plemenitim vložkom prostega časa prizadevnih članic promovira ter domiselno plemeniti. Leta 1998 je bila v večnamenskem prostoru Osnovne Šole Cerkno na pobudo Ivanke Štremfelj ustanovljena Cerkljanska klekljarska sekcija, ki je 11. januarja naslednjega leta pridobila tudi soglasje Upravnega odbora Združenja slovenskih klekljaric ter vseh ljubiteljev čipke. Cerkljanska sekcija je ob ustanovitvi štela 21 članic, na čelu z mentorico in učiteljico klekljanja, Stano Freljih. Julija istega leta pa je že pripravila prvo samostojno razstavo v počastitev praznika sv. Ane v okviru prireditve Poletje v Cerknem. Po udarek je bil predvsem na starih čipkah, ki so jih izdelovale naše babice. Od tedaj naprej so prizadevna članice sekcije vsako leto pripravljale razstavo v času prireditve Poletje v Cerknem ter ob tem domiselno izbirale različne teme, tako da so bile razstave vedno množično obiskane in so tradicionalno lokalno prireditev popestrile s pomembno kulturno etnološko dediščino.

Pet let po ustanovitvi sekcije, ko je bilo ustanovljeno Društvo klekljaric idrijske čipke, so se vanj vključile tudi cerkljanske klekljarice z več kot 30 aktivnimi članicami. Od leta 2007 naprej so se začele udeleževati delavnice, kjer so se izpopolnjevale v vseh zahtevnejših tehnikah klekljanja, ob desetletnici cerkljanske sekcije pa so se v skladu z laufarsko tradicijo in njenim osrednjim ženskim likom, poimenovale Cerkljanska klekljarska sekcija Marjetica ter oblikovale svoj znak. V času letošnjega čipkarskega festivala so se ob deseti obletnici Društva klekljaric idrijske čipke s svojimi izdelki predstavile na skupni razstavi društva. Istočasno je bila postavljena tudi razstava evropskega projekta Razvoj idrijske čipke in tržne znamke »Idrija lace« pod naslovom »Posodobitev vzorcev čipkarske šole Idrija«, za katero so članice cerkljanske sekcije izdelale kar 48 od skupno 55 novih vzorcev, na kar so še posebej ponosne.

Njihova angažiranost je bila posebej posvečena tudi letošnji 15. obletnici ustanovitve. Že decembra 2012 so pohvalno in odmevno razstavljale v Galeriji pri Črnem orlu v Idriji pod naslovom Brezčasje sedanjosti v sodelovanju z oblikovalcem Alešem Žnidaršičem. Postelje, mize, skrinje; tokrat sodobne, a starinskega videza; so krasile čipke, izdelane po več kot sto let starih vzorcih. Letošnja jubilejna razstava ob prireditvi Poletje v Cerknem pa je prikazala čare polpremeta, spremljala pa jo je tudi jubilejna razstava v malem, kjer so posebno mesto našle nekatere čipke, ki so bile ustvarjene v vseh teh petnajstih letih.

Za ohranjanje, promocijo in širjenje nežne govorice idrijske čipke, podeljuje Občina Cerkno Cerkljanski klekljarski sekciji Marjetica Bevkovo nagrado za leto 2013.

Humanitarna, k etičnim vrednotam in koristnim mladinskim dejavnostim usmerjena lokalna skavtska skupina Steg Cerkno 1, je z uradnim delovanjem pričela jeseni leta 1998, ko se je peščica mladih Cerkljanov ob skavtskih obljubah zavezala, da bo nov veter v domačo kotlino prinesel tudi duh katoliškega skavtstva. Otroci in mladostniki, ki so se odločili pristopiti k Stegu Cerkno 1, rastejo v skavtskem duhu, se učijo vrednot in uporabnih veščin, istočasno pa pridobivajo neprecenljive izkušnje za življenje. Skozi leta se je članstvo vidno in hitro povečevalo, kar je vedno znova spodbujalo mlade, ki so bili pripravljeni svoj prosti čas posvetiti plemenitim vzgojnim ciljem ter dejavnemu preživljanju prostega časa. Mladi skavtski voditelji veliko svojega časa porabijo za kvalitetno izobraževanje na državni ravni, še posebej značilna za dejavnost cerkljanskih skavtov pa je življenjska tradicija preprostega in poštenega hribovskega kmeta, kateri najde domiselno in gospodarno rešitev v vsaki situaciji z obzilo vztrajnosti in truda.

Skozi 15 let delovanja so bili cerkljanski skavtski voditelji povabljeni tudi k vodenju tabornih šol in drugih projektov na državni ravni. S predanim delom so ime in prepoznavnost cerkljanske občine ponesli v druge kraje po Sloveniji, pa tudi izven meja domovine, istočasno pa v našo občino privabili številne pomembne obiskovalce. Vsako leto v različnih krajih doma in tudi v tujini pripravijo poletne taborne ter zimovane, redno pa se srečujejo na tedenskih srečanjih posameznih skupin. V petnajstih letih delovanja so s številnimi akcijami zbiranja starega papirja spodbujali okoljsko ozaveščenost, sodelovali so pri različnih ekološko naravnanih akcijah ter nudili pomoč tudi ob naravnih nesrečah, ki so v preteklih letih prizadele Cerkljansko. Sodelujejo tudi z drugimi skupinami in društvami v občini. Vsako leto med cerkljansko mladino prinašajo Luč miru, iz cerkljanskega Stega pa sta bila na ravni države kar dvakrat izbrana slovenska nosilca luči, ki sta jo iz tujine prinesla v Slovenijo ter jo protokolarno predala predsedniku države. Cerkljanski skavti so se udeležili tudi prvega slovenskega skavtskega jamboreja – srečanja vseh skavtov v Sloveniji. Sami pa so v Cerknem pripravili številna srečanja skavtskih voditeljev iz cele Slovenije, leta 2009 znamenito »Marmeljado« – srečanje primorskih in zamejskih skavtov, za katero so pod pokroviteljstvom predsednika države na Brdu pri Kranju prejeli priznanje Prostovoljec leta za izvedeni projekt. Za petnajstletno plemenitenje etičnih vrednot mladih generacij, podeljuje Občina Cerkno skavtski skupini Steg Cerkno 1 Bevkovo nagrado za leto 2013.

Začetek gasilstva v Novakih sega v leto 1953, kar seveda pomeni, da se ob šestdesetletnem jubileju številnim prostovoljcem iskreno zahvaljujemo za razvoj in napredek, ki ga je društvo v tem času zagotovilo sokrajanom. Na začetku je novaško društvo namreč štelo vsega 17 članov, katerim je Prostovoljno gasilsko društvo Cerkno podarilo nekaj rabljene, a dragocene opreme za začetek delovanja. Že v naslednjem letu so člani uspešno zbrali denarna sredstva za nakup ročne brizgalne, ki je bila nabavljena v Logu pod Mangartom. V letu 1959 je sledila odmevna otvoritev gasilskega doma v Novakih, s čemer je društvo pridobilo tudi povsem nove delovne prostore. Počasi je povečevalo članstvo v gasilskih vrstah, člani so se pridno izobraževali in pokazala se je dodatna potreba po boljši opremi. Z leti so najprej nabavili dve terenski vozili, črpalke, cevi ter ostalo opremo pa so domiselno uporabljali na delovni prikolic.

Leta 2008 so ob podpori krajanov in Gasilske zveze Cerkno nabavili močnejše vozilo za prevoz moštva. Z dotacijo sta jih prijetno presenetila sokrajana, ki sta društvu podarila vozilo s cisterno za vodo ter potrebno opremo za reševanje. Ob podpori Krajevne skupnosti in Gasilske zveze Cerkno je bila nabavljena tudi nova motorna brizgalna. Društvo je ob tej modernizaciji še posebej hvaležno stalni podpori sokrajanov, ki pomagajo vsak po svojih zmožnostih.

Sodobni čas in potrebe odmaknjenih hribovskih destinacij, pa so v zadnjih letih narekovele nabavo vozila s štirikolesnim pogonom za prevoz večje količine vode. Člani prostovoljnega gasilskega društva Novaki so svojo željo legitimno utemeljili in z županom Miranom Cigličem julija 2012 podpisali pogodbo o nakupu podvozja novega tovornega vozila, dobavitelj pa je bil izbran z javnim razpisom. Sledila je tudi legitimna in strokovno neoporečna akcija pridobivanja ponudnikov ustrezne nadgradnje vozila. Člani društva so nato poskrbeli še za odkup zemljišča pri obstoječem gasilskem domu ter s prostovoljnim delom in donacijami gradbenega materiala dozidali garažo za optimalno vzdrževanje pridobljene novosti. Vozilo je bilo letos spomladi predano krajanom in novaškemu gasilskemu društvu v uporabo ob prijetnem zadoščenju skupnih vlaganj in solidarnega truda. Poleg glavnih financerjev, Občine Cerkno in Gasilske zveze Cerkno, je bil solidarnostni vložek vseh zainteresiranih akterjev izjemen. Zbirali so staro železo, urejali so ceste in »redarili« na prireditvah. Del sredstev so prejeli od Krajevne skupnosti Novaki, Turističnega društva Novaki, vseh domačinov, podjetnikov v Novakih ter podpornikov gasilstva tudi izven vasi.

Po tako uspešno izvedeni akciji se je še enkrat potrdilo splošno znano dejstvo: gasilca ne naredi bleščeča uniforma, temveč čut do človeka ter pripadnost narodu, domovini in domačemu kraju. Predvsem pa je prostovoljno delo nazoren zgled mladini, ki bo znala humanitarno poslanstvo prostovoljnega dela širiti tudi na bodoče rodove.

Za šestdeset let predanega prostovoljnega dela, podeljuje Občina Cerkno Prostovoljnemu gasilskemu društvu Novaki Bevkovo nagrado za leto 2013.

■ 60 LET MESTNEGA MUZEJA IDRİJA

1953
DEDIŠČINA
PRETEKLOSTI,
BOGASTVO
PRIHODNOSTI
2013

Občina Cerkno je letošnje najvišje, Bevkovo priznanje namenila Mestnemu muzeju Idrija za zgledno polstoletno upravljanje s Partizansko bolnico Franja. Prizadevno delo muzejskega kolektiva je bilo ključno za ohranitev tako samega pomnika kot tudi kolektivne zavesti o pomenu humanosti, tovarštva, medsebojnega zaupanja in sodelovanja. Ob tej priložnosti smo za pogovor zaprosili direktorico Mestnega muzeja Idrija Ivano Leskovec, ki je poleg zgodovinskega ozadja temeljne ustanove, ki na našem območju skrbi za ohranjanje dediščine, razkrila tudi marsikatero očem skrito ozadje muzejskega dela in stroke.

Dediščina preteklosti, bogastvo prihodnosti

Stavba muzejskega oddelka v Cerknem, ki letos praznuje 35-letnico ustanovitve.

Kdo in kdaj je ustanovil Mestni muzej Idrija?

Ustanovitelj Mestnega muzeja v Idriji je bil Ljudski odbor mestne občine Idrija. Muzej je bil ustanovljen 21. januarja 1953. Njegov prvi ravnatelj je bil Srečko Logar, ki je to delo opravljal do leta 1968. Ko govorimo o ustanovitvi muzeja, pa ne gre spregledati vloge, ki jo je pri tem imel Janko Trošt. Učitelj, doma z Razdrtega pri Postojni, je v Idriji služboval od leta 1948 do 1956. Poleg marsičesa drugega ga je zanimalo tudi proučevanje idrijske zgodovine. V začetku petdesetih let je bil imenovan za predsednika Pripravljalnega in kasneje Muzejskega odbora, katerega naloga je bila ustanovitev muzeja, kasneje pa je sodeloval tudi pri ustanovitvi muzeja v Ribnici. Kljub temu, da je v Idriji preživel le slabih osem let, je mestu zapustil dragoceno dediščino. Slike, naslikane v tehniki olje na lesenit, z upodobitvami zgodovinskih, za Idrijo pomembnih dogodkov, med katerimi je najbolj znan Škafar, so njegovo najbolj znano delo. Ob letošnjem 60-letnem jubileju muzeja bi rada izpostavila, da letos mineva tudi 35 let od ustanovitve muzejskega oddelka v Cerknem in 50 let, odkar je Mestni muzej Idrija od države prejel v upravljanje Partizansko bolnico Franja (1. 1. 1963), ki bo decembra praznovala tudi 70. obletnico začetka delovanja. Obletnico ustanovitve Cerkljanskega muzeja bomo praznovali delavno. 4. oktobra bo luč sveta ugledala občasna razstava Podobe Cerkljanske, ki govori o 70. letih 20. stoletja – to je o času, ko je začel delovati muzej v Cerknem. 70-letnico Partizanske bolnice Franja smo proslavili že v maju, prav v teh dneh pa skupaj s Filatelističnim društvom Idrija javnosti predstavljamo filatelistično obeležje – priložnostni poštni žig, osebna znamka in priložnostna razglednica – posvečeno visokemu jubileju.

S katerim namenom je bil muzej ustanovljen?

Iz korespondence in zapisnikov Muzejskega odbora je razbrati, da je bil muzej prvenstveno ustanovljen zato, da bo skrbel za dediščino idrijskega rudnika živega srebra, da bo ohranjal in varoval stroje in naprave, ki jih rudnik izloči iz proizvodnje. V ustanovitveni odločbi je zapisano, da mora »upravljati in vzdrževati kulturne spomenike in druge razstavne predmete, ki so mu dani v upravljanje ali jih sam zbere ter da mora urediti naslednje zbirke: tehnično rudarski oddelak, zgodovinski oddelak s posebnim razdelkom NOB, prirodopisni oddelak ter narodopisni (etnografski) oddelak, da mora raziskovati, zbirati, pripravljati razstave, imeti študijsko knjižnico in razvijati publicistično dejavnost.« Muzej je že ob ustanovitvi imel v upravljanju Rudniško žitno skladišče in Kamšt, ki so jo za ogled odprli 9. oktobra 1954. Istega leta je dobil tudi grad Gewerkeneg in tam dve leti kasneje odprl prve razstave, leta 1957 je dobil v upravljanje aragonitno ravensko jamo (do 1967) in Partizansko tiskarno Slovenija na Vojskem, 1. januarja 1963 Partizansko bolnico Franjo, leta 1969 pa je v Magazinu odprl še Galerijo, kar je pomenilo začetek sistematičnega dela na področju likovne oz. vizualne umetnosti. 1978 v Cerknem prevzame prostore nekdanje nižje gimnazije in odpre svoj oddelak NOB, leta 1985 od lastnikov odkupi idrijsko rudarsko hišo v Bazoviški ulici, 1990 od Kulturne skupnosti Idrija prevzame Bevkovo domačijo v Zakojci in v devetdesetih letih razširi razstavno dejavnost na območje jaška Franciške, kjer se začne oblikovati tehniški oddelak muzeja. Poslanstva izpred šestdesetih let žal še vse do danes nismo v celoti realizirali. V muzeju nimamo naravoslovne oddelka oz. ustreznega kustosa, ki bi pokrival to področje. Glede na mesto Idrije v zgodovini naravoslovja bi bilo to nujno potrebno. Enako nujno bi bilo zagotoviti mesto arheolo-

ga, da bi lahko za to področje izvajali javno muzejsko službo.

Kdo je financiral delovanje muzeja?

Muzej je bil ustanovljen kot »predračunska ustanova s samostojnim financiranjem«, kar pomeni, da ga je večinsko financirala Občina. Ne gre pa spregledati tudi vloge, ki jo je imel v tistih časih Rudnik. Ta je veliko prispeval k ohranjanju dediščine, njenemu varovanju in tudi financiranju dejavnosti. Imel je pomembno in predvsem pozitivno vlogo pri konkretnem izvajanju muzejskega poslanstva.

Koliko pa je v teh 60 letih v muzej vložila država?

Veliko. Ne znam navesti natančne številke. Danes država, to je Ministrstvo za kulturo, sofinancira redno dejavnost muzeja v višini 80 %, preostalo zagotavlja ustanoviteljica muzeja Občina Idrija, ki sofinancira tudi posebej dogovorjene projekte muzeja, investicijsko vzdrževanje in spomeniško varstvene akcije. Posebej dogovorjene programe sofinancira tudi Občina Cerkno. K temu, da je dejavnost našega muzeja tako bogata in vsestranska, pa veliko prispevamo sami, saj pomemben del dejavnosti financiramo iz lastnih prihodkov. Do nedavna, ko so še obstajali razpisi resornega ministrstva za spomeniško varstvene akcije na objektih kulturne dediščine ali razpisi iz naslova kulturnega tolarja, smo bili na njih praviloma zelo uspešni. S temi sredstvi smo nazadnje dokončali prekritje grajske strehe in uredili fasado, v jašku Franciške pa na ogled postavili Kleyevo črpalko. Pred tem smo na ta način obnovili Kanomeljske klavže in več let zapovrstjo izvajali večja vzdrževalna dela v Partizanski bolnici Franja.

Kako bi predstavili razvojno pot muzeja?

Začeto delo ravnatelja Srečka Logarja je nasledil Jurij Bavdaž (1968–1987), za njim je na-

Partizanska bolnica Franja je bila po uničujoči povodnji leta 2007 v celoti rekonstruirana, kar je pri nas edinstveni primer, saj take obnove spomenika v 100 letih organizirane spomeniškovarstvene službe na Slovenskem še ni bilo.

stopil Samo Bevk, ki je bil na tem mestu do 1995 in odtlej institucijo vodim Ivana Leskovec. Ena od vidnejših prelomnic v delovanju muzeja je bil prav gotovo prihod Jurija Bavdaža oz. njegovo imenovanje za ravnatelja. V Idriji so se takrat začele organizirati priznane slikarske kolonije, uredil se je galerijski razstavni prostor v Magazinu, muzej je postavil nekatere odmevne likovne razstave, kot npr. Konstruktivizem Avgusta Černigoja leta 1978, s katero je mojster dobil pravo zadoščenje za svoj izjemni prispevek k slovenski in svetovni avantgardi. Žal pa se je v tem času marsikatero drugo delo opustilo.

Naslednje obdobje rasti muzeja se je začelo z nastopom ravnatelja Sama Bevka konec osemdesetih let. To je bil tudi čas, ko se je Idrija organizirano, s posebnim odborom in obširnimi programom, pripravljala na praznovanje 500-letnice odkritja živega srebra. Glavnina muzejskega dela je bila usmerjena v obnovo in revitalizacijo spomenikov. V popolnoma novi podobi je zažarel grad Gewerkenegg, sedež muzeja, veliko se je delalo na obnovi klavž in ustreznejši prezentaciji tehniške dediščine – rudniški stroji in naprave dobijo svoj razstavni prostor v jašku Frančiške. Franja je bila v letu in pol po nesreči, ki jo je januarja 1989 povzročil velik kamninski plaz, obnovljena. Delu na objektih je sledil tudi začetek prenove stalnih muzejskih razstav, ki so postopoma dobile sodobne postavitve.

Ker vsaka metla prinese kaj novega, se je tudi z mojim nastopom leta 1995 v muzeju na nek način pričelo novo obdobje. Seveda je bilo potrebno nadaljevati z obnovitvenimi deli na objektih, vendar smo energijo usmerili tudi v sistematično strokovno delo kustodiatov, v delo, ki javnosti ni vidno in je tudi manj poznano. Izvajanje teh del pomeni opravljanje državne javne službe na področju muzejev. Začeli smo s pregledovanjem obstoječega muzejskega gradiva, oblikovanjem zbirk, evidentiranjem na terenu, kategoriziranjem gradiva, restavriranjem in konserviranjem, hranjenjem v ustreznih razmerah, dokumentiranjem in vrednotenjem predmetov, s čimer je povezano tudi vodenje inventarnih knjig, urejanjem muzejske knjižnice in urejanjem ostale dokumentacije (fototeka, diateka, dokumenti, hemeroteka ...). Šele tako urejeno gradivo nudi kustosu pogoje za postavitev kvalitetne razstave. V zadnjih letih se ukvarjamo tudi z nesnovno dediščino. V Register žive Dediščine pri Ministrstvu za kulturo RS sta na predlog našega muzeja vpisani kar dve enoti – Cerkljanski laufarji in večšina klekljanja idrijske čipke.

Na tem mestu bi rada še enkrat izpostavila pomen urejenega in dokumentiranega gradiva na primeru Partizanske bolnice Franja, ki jo je povodenj 18. septembra 2007 skoraj v celoti uničila. Kot je znano, smo Franjo v celoti rekonstruirali in jo 22. maja 2010 ponovno odprli za ogled. V 100 letih organizirane spomeniškovarstvene službe na Slovenskem takega primera obnove spomenika še ni bilo. Spomeniškovarstvena stroka popolnim rekonstrukcijam

namreč ni naklonjena. Razen v izjemnih primerih. To pa je takrat, ko za spomenik obstaja popolna dokumentacija. In naš muzej je to dokumentacija, tako za nepremični kot premični del spomenika, imel. Sistematično smo jo izdelovali in pridobivali od leta 2002 naprej. Obnova Franje je bila za vse, ki so se z njo ukvarjali, velik zalogaj. Čeprav muzej v tej zgodbi formalno ni imel vodilne vloge, niti naše delo takrat ni bilo javno priznано, pa trdim, da bi brez naše institucije in predvsem brez ljudi, ki so v Franji in za Franjo delali, brez njihovega poznavanja ustroja Franje, številnih detajlov in problemov, ki jih je bilo potrebno rešiti tekom gradnje, rekonstruirana Franja ne bi bila to kar je.

Kakšno je danes stanje muzejskih stavb, ki jih upravljate oz. v katerih izvajate svojo dejavnost?

Grad Gewerkenegg je v celoti statično saniran. Prostori so obnovljeni in namenjeni dejavnosti muzeja in glasbene šole, nekaj možnosti nudi še neizkoriščeno in tudi še ne urejeno grajsko podstrešje. Izjemna pridobitev je dvorišče, ki tudi še ni v celoti zaključeno, prav tako kot ne vhodno kamnito stopnišče. Veliko delo je bilo narejeno v letih 1998 do 2003, ko smo s pomočjo kulturnega in šolskega ministrstva ter Občine Cerkno obnovili muzejsko hišo v Cerknem in jo postopoma napolnili z odmevnimi razstavami. Vse ostale objekte, ki so vsi po vrsti razglašeni kulturni spomeniki, je potrebno redno vzdrževati in sproti odpravljati napake, zato je tako zelo pomembno, da so definirani odnosi med lastnikom spomenika in njegovim upravljavcem. Tukaj moramo še marsikaj postoriti, tako v Idriji, predvsem pa v Cerknem. Največja prostorska rak rana našega muzeja pa so depoji – prostori za hranjenje muzejskega gradiva. Vsega skupaj jih imamo komaj 300 m². To ne zadošča – potrebovali bi jih 1000 m². Muzej že dolgo časa opozarja na ta problem, kajti pomanjkanje depojev za nas pomeni, da na terenu ne moremo prevzemati gradiva, ki sodi v naše zbirke in bi ga radi imeli. V zadnjem času se kažejo možnosti za pridobitev tovrstnih prostorov v Idriji na območju Jožefovega jaška. Želimo, da bi bodoče depojske prostore uredili po pravilih stroke ne le kot skladišče, ampak tudi kot ogledne depoje. Predvsem v tistem delu, kjer bi skrbeli za velike rudniške stroje in naprave ter kmečko orodje in naprave.

Koliko delovnih mest je v muzeju?

V muzeju je v rednem delovnem razmerju 14 delavcev, od tega 5 kustosov, enega od teh – kustosa etnologa – financira Občina Idrija. Za izvajanje vsega kar delamo, to ne zadošča. Nimamo niti enega vodnika, kaj šele kustosa pedagoga. In to ni dobro. Obiskovalci muzejev in muzejskih zbirk danes od nas pričakujejo več kot le ogled razstav. Pričakujejo programe, muzejske delavnice, učne ure in podobno. Zato si pomagamo z zunanji sodelavci – študenti, dijaki in drugimi, ki jih zaposlujejo po podje-

mnih pogodbah. Za restavriranje in konserviranje gradiva smo v celoti odvisni od delavnic drugih muzejev, saj mi svojih konservatorjev nimamo. Glede na vse trenutne administrativne ovire in prepovedi v javnem sektorju drugače ne gre. Vse muzejske objekte si na leto ogleda okrog 50.000 obiskovalcev. Škoda bi bilo, da bi jih zaradi krajšanja odpiralnega časa muzeja izgubili. Uspešnega dela muzeja si ne moremo predstavljati brez zavzetega dela vseh zaposlenih, brez prostovoljnega dela številnih sodelavcev, članov Muzejskega društva Idrija in Muzejskega kluba v Cerknem, avtorjev in urednikov Idrijskih razgledov in še marsikoga.

Kako ocenjujete uspešnost Mestnega muzeja Idrija?

Predvsem jo ocenjujem po odmevnosti v prostoru. V strokovni javnosti, lokalnem okolju in širšem prostoru. Glede na število obiskovalcev, ki jih letno beležimo, lahko rečem, da smo prepoznavni in smo z obiskom lahko zadovoljni. Seveda si ga želimo še več, vendar se ob tem zavedamo, da je v to potrebno vložiti več dela in sredstev pri skupni turistični promociji Idrijsko-Cerkljanskega. Odmevnost v lokalnem okolju prepoznamo v odzivnosti na naše prireditve, razstave, predavanja in delavnice, ki so zmeraj lepo obiskane. V strokovni javnosti pa so pokazatelj uspešnosti tudi nagrade in priznanja. Leta 1997 nas je Evropski muzejski forum, ki deluje pod okriljem Sveta Evrope, razglasil za najboljši evropski muzej industrijske in tehniške dediščine, avtorji nove stalne razstave o idrijski čipki so leta 2009 prejeli Valvasorjevo priznanje, najvišjo slovensko stanovsko nagrado. Nenazadnje pa je nedavni vpis Dediščine živega srebra Almadéna in Idrije na UNESCO Seznam svetovne naravne in kulturne dediščine priznanje tudi muzeju za kvalitetno dolgotrajno delo z nepremično kulturno dediščino.

Na UNESCO Poskusnem seznamu je tudi Franja?

Drži, Franja je res še vedno vpisana na Posku-

snem seznamu Unesca. Spomenik na tem seznamu lahko ostane 10 let. V tem času pa se mora projekt premakniti naprej ali pa te s seznama umaknejo. Zato bo počasi potrebno ukrepati. Škarje in platno sta v rokah lokalne skupnosti. Partizanska bolnica Franja je tudi nosilka Znaka evropske dediščine. Poleg nje sta iz Slovenije ta znak pridobila še cerkev Sv. Duha na Javorci in Plečnikove Žale.

Kakšen bo muzej v naslednjih letih in desetletjih?

Muzej mora nadaljevati z zastavljenim delom, z izpolnjevanjem svojega poslanstva. Muzealsvo namreč ni posel v podjetniškem smislu, ampak kot že rečeno poslanstvo. Za dediščino je potrebno skrbeti v vseh pogledih in na vseh nivojih, ne samo v smislu prezentacije oz. prodaje produktov. Zanj je potrebno enako kvalitetno skrbeti ne glede na kateri lokaciji se nahaja – sredi mesta ali v težko dostopni grapi ali gozdu, ne glede na to, koliko prihodka prinese v muzejski proračun, ne glede na to, koliko njeno vzdrževanje stane. Je odgovornost. Tega nekateri, ki odločajo o muzeju in njegovem delovanju predvsem v lokalnem okolju, ne razumejo vedno najbolje. Prav gotovo pa se bodo muzeji v prihodnje preselili v območje virtualnega. Veliko stvari, muzejsko gradivo in rezultati strokovnega dela muzealcev, se že sedaj selijo na digitalne medije. To na eni strani javnosti omogoča večjo dostopnost do gradiva, na drugi strani pa muzealcem omogoča kvalitetnejše varovanje občutljivega gradiva. Še več virtualnosti se pričakuje na področju interpretacije dediščine. Vendar predmeta – osnovnega gradnika muzeja, ne more nič nadomestiti. V tem smo si enotni muzealci in naši obiskovalci.

Najlepša hvala za pogovor. Sedanjemu in preteklim muzejskim kolektivom iskrene čestitke ob prejetem priznanju, vam in vašim sodelavcem pa ob tej priložnosti želimo še veliko strokovnih uspehov! ■

Foto: arhiv Mestnega muzeja Idrija

Bevkovo domačijo v Zakojci je Mestni muzej Idrija od Kulturne skupnosti Idrija prevzel leta 1990.

■ 15. REDNA SEJA OBČINSKEGA SVETA OBČINE CERKNO

V znamenju občinskih nagrajencev

Članice in člani Občinskega sveta Občine Cerkno so se na svoji 15. redni seji sestali 19. septembra. Na dnevnem redu je bilo devet točk. Dnevni red se je na predlog župana dopolnil še z eno točko. Občinski svet je pri posameznih točkah dnevnega reda sprejel naslednje sklepe:

3. točka

Imenovanje treh predstavnikov Občine Cerkno v Svet zavoda Osnovna šola Cerkno.

Občinski svet Občine Cerkno je soglasno potrdil predlog komisije, da se v Svet zavoda Osnovne šole Cerkno imenujejo:

- dr. Franc Lahajnar, Planina pri Cerknem 14, Cerkno,
- Domen Uršič, Platiševa ulica 31, Cerkno,
- mag. Martin Raspet, Pot za Zavrtce 24, Cerkno.

4. točka

Poročilo Komisije za priznanja in nagrade s predlogom sklepa o podelitvi Bevkovega priznanja in Bevkovih nagrad za leto 2013.

Občinski svet je sprejel sklep o podelitvi Bevkovega priznanja in Bevkovih nagrad za leto 2013.

Bevkove nagrade za leto 2013 prejmejo:

1. Prostovoljno gasilsko društvo Novaki
2. Cerkljanska klekljarska sekcija Marjetica
3. Skavtska skupina Steg Cerkno 1

Bevkovo priznanje, kot najvišje priznanje Občine Cerkno, za leto 2013 prejme Mestni muzej Idrija.

5. točka

Realizacija proračuna Občine Cerkno za obdobje januar–junij 2013 – informacija.

Občinski svet Občine Cerkno se je seznanil z realizacijo proračuna Občine Cerkno za obdobje januar–junij 2013.

6. točka

Predlog sistemizacije delovnih mest v Enoti vrtec Cerkno za šolsko leto 2013/2014.

tec Cerkno za šolsko leto 2013/2014.

Občinski svet Občine Cerkno je soglasno potrdil predlog sistemizacije delovnih mest v Enoti vrtec Cerkno za šolsko leto 2013/2014.

7. točka

Sklep o cenah programov vrtca Cerkno.

Občinski svet Občine Cerkno je soglasno potrdil predlagani sklep o cenah programov vrtca Cerkno z naslednjo spremembo: staršem otrok, za katere je Občina Cerkno po veljavnih predpisih dolžna kriti del cene programa in imajo otroka vključenega v vrtec izven občine Cerkno, Občina Cerkno priznava za prvega ali edinega otroka iz družine, vključenega v vrtec, popust v višini razlike med ceno programa vrtca, v katerega je otrok vključen in znižano ceno programa, ki velja za Vrtec Cerkno.

8. točka

Sklep o manjši notranji igralni površini v Enoti vrtec Cerkno.

Občinski svet Občine Cerkno je soglasno potrdil sklep o manjši notranji igralni površini v Enoti vrtec Cerkno.

9. točka

Soglasje k imenovanju direktorja LTO Laufar Cerkno.

Občinski svet Občine Cerkno je sprejel sklep, da o soglasju k imenovanju direktorja LTO Laufar Cerkno ne glasuje in predlagal Svetu zavoda LTO Laufar Cerkno, da imenuje vršilca direktorja LTO Laufar Cerkno za obdobje enega leta.

Povzetek sklepov 15. redne seje je pripravila **Katja Lapanja**, tajništvo Občine Cerkno

■ ARHEOLOŠKO NAJDIŠČE DIVJE BABE

Nova obetavna zgodba

Občini Cerkno in Idrija bosta kot sofinancerja sodelovali pri raziskovalnem projektu *Divje babe – ključni regionalni vir za preučevanje kulturnega razvoja človeških vrst in globalnih okoljskih sprememb v povezavi s fosilnimi ostanki rastlinstva in živalstva v mlajšem pleistocenu*, ki ga bo izvajal Znanstveno-raziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU).

Medsebojna pogodba se bo podpisala, če bo Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS odobrila sofinanciranje. Gre za triletni aplikativni raziskovalni projekt s končnim ciljem nadaljevanja izkopavanja na področju arheološkega najdišča Divje babe. Vzporedno bo potrebno postoriti še marsikaj, kot npr. zakonske obveznosti iz leta 2004, ki občinam narekujejo, da so vse jame na njihovem podro-

čju in vhodi vanje v lasti države, da jih mora imeti država dokumentirane in da je v nadaljevanju potrebno pridobiti koncesijo. Prav tako mora biti definiran upravljalec in pripravljen upravljalski načrt. Ministrstvo za kulturo, Zavod za varstvo kulturne dediščine ter oba župana vidijo Mestni muzej Idrija kot edinega strokovno podkovanega upravjalca Divjih bab. Pričakovati je, da se bo skozi omenjena raziskovanja in druge programe uspelo zagotoviti arheologa, ki je bistveni manjkajoči člen pri upravljanju arheološkega najdišča.

Prav tako je naloga zastavljena tudi v smeri priprave podlag in pogojev, da se arheološko najdišče Divje babe uvrsti med spomenike nacionalnega pomena. ■

Foto: arhiv Občine Cerkno

■ IZ STEKLENEGA URADA

NEKAJ TELEGRAFSKIH NOVIC

11. 7. 2013 – Na pobudo poslanca Sama Bevka ter na osnovi dogovora junijskega sestanka v Šebreljah smo se na temo Divjih bab na Ministrstvu za kulturo sestali z v. d. generalne direktorice Direktorata za kulturno dediščino Špelo Spanžel, podsekretarjem Andrejem Gasparijem, predstavnicama Zavoda za varstvo kulturne dediščine (ZVKD) iz Nove Gorice Ernesto Drole in Patricijo Bratina ter direktorico Mestnega muzeja Idrija Ivano Leskovec. Obravnavali smo sledeča vprašanja:

- podelitev koncesije s strani Ministrstva za kmetijstvo in okolje (MKO) za upravljanje jame v skladu z zakoni iz leta 2004,
- razglasitvi Divjih bab za spomenik nacionalnega pomena,
- Mestni muzej se opredeli kot najbolj strokoven upravljalec Divjih bab,
- o upravljalškem načrtu,
- pobudi o nadaljevanju znanstvenih raziskav,
- rezervacij sredstev v proračunu Občine Cerkno za ta program.

23. 7. 2013 – V okviru projekta „211 lipo-vih listov za zeleno Slovenijo“ sem sprejel ultramaratonca Radovana Skubica – Hilarija ter na skupni zemljevid Slovenije simbolno pritrtil lipov list naše občine.

24. 7. 2013 – Prevezem razsvetljave na igrišču.

25. 7. 2013 – Na slovesnosti ob odprtju razstave »Čari polpremeta« so mi klekljari- rice pripravile prav posebno presenečenje. Iz rok predsednice Cerkljanske klekljarske sekcije Majde Albreht sem namreč prejel posebno darilo – klekljan ob- činski grb, ki ga je izdelala Milena Kalan. Grb je že dobil posebno mesto v županovi pisarni.

29. 7. 2013 – Gostili smo vodjo ZVKD No- va Gorica Ernesto Drole, direktorico Me- stnega muzeja Idrija Ivano Leskovec ter lastnika gospodarskega objekta Matjaža Domnika in Mojco Kovšca na temo javno- zasebne pobude o gradnji sprejemnega centra za Partizansko bolnico Franjo. Pred tem mora biti kar nekaj postorjenega:

- izražen mora biti javni interes,
- določen mora biti upravljavec na dolgi rok,
- narejen in potrjen mora biti upravlja- vski načrt,
- izdelan OPPN in pridobljeno soglasje ZVDK,
- jasno opredeljene vsebine sprejemnega centra.

7. 8. 2013 – Z Andrejo Trojar Lapanja iz agencije ICRA d.o.o. sva obiskala direk- torja Agencije za kmetijske trge Benedik- ta Jeranka ter njegovega sodelavca Jožka Fornazarića na temo:

- stanje vloge Ureditev površin na pode- želju,
- podala sva pripombe na usmeritve MKO za naslednjo finančno perspekti- vo 2014–2020 (po novem izpadejo ukrep 322 in 323, ki so bili v občinah maksimalno realizirani),
- dogovorili smo se, da delegacija sever- noprimorske regije obišče novo direk- torico Direktorata za kmetijstvo Tadejo Kvas Majer v zvezi s pripombami na plan 2014–2020.

19. 8. 2013 – Sprejem pohodnikov ter podpis simbolične listine o prijateljstvu ter sodelovanju med občinami v okviru pohoda, ki ga organizira Klub Kraški gadje.

20. 8. 2013 – Z Boštjanom Cvekom iz za- voda Gabrijel fest sva na Ministrstvu za kulturo obiskala vodjo sektorja za ume- tnost Biserko Močnik ter sodelavca Petra Baruša na temo javnega poziva, na kate- rega zavod prijavlja projekt JAZZ Cerkno

za naslednja 4 leta. Ministrstvo zagota- vlja popolno podporo temu projektu, Ob- čina Cerkno pa se je zavezala zagotoviti svoj delež.

20. 8. 2013 – Z direktorjem RRA Nova Gorica Črtomirjem Špacapanom in ostali- mi člani delegacije SP smo obiskali Mini- strstvo za kmetijstvo. Sestali smo se pri vodji sektorja Alenki Šesek na temo po- sredovanja pripomb za program 2014– 2020 ter o rokih za izdajo odločb za pro- gram Ureditev površin na podeželju (La- zec, Cerkno).

27. 8. 2013 – Na ETI sem se sestel s pred- sednikom uprave Zoranom Golobom na temo:

- gospodarski položaj ETE Cerkno in per- spektive,
- okoljski pristopi ETE,
- problematika turizma,
- problematika gasilstva,
- parkirišče »Pr Karuzu« za potrebe OŠ in vrtca,
- obnova vrtca, CMAK in JAZZ.

27. 8. 2013 – Sprejem kolesarjev v okviru programa Interbike.

28. 8. 2013 – V Šebreljah smo Občina Cerkno in KS Šebrelje gostili močno dele- gacijo iz Ministrstva za kulturo ter akade- mije SAZU ob sodelovanju poslanca Sama Bevka ter župana občine Idrija g. Bojana Severja. Najpomembnejši dogovor je bil, da ZRC SAZU ob sofinanciranju Občin Cerkno in Idrija v zvezi z Divjimi babami prijavi skupni projekt »Divje babe – ključ- ni regionalni vir za preučevanje kulturne- ga razvoja človeških vrst in globalnih okoljskih sprememb v povezavi s fosilni- mi ostanki rastlinstva in živalstva v mlaj- šem pleistocenu.« Gre za triletni program (300.000 EUR) in če bo realiziran, se za Divje babe piše novo poglavje.

3. 9. 2013 – Na ta dan sva z direktorjem podjetja Zidgrad d.d. podpisala pogodbo o začetku rekonstrukcije starega dijaškega doma v nov Večnamenski center Cerkno.

6. 9. 2013 – Občina Cerkno v sodelovanju z gradbenim nadzorom in projektantko uvedejo Zidgrad d.d. v delo. Začne se iz- gradnja VCC.

6. 9. 2013 – Župan, Jožica Lapajne in Du- šan Obid smo gostili vojaškega atašeja pri veleposlaništvu Ruske federacije Mikhai- la Glagazina in si po razgovoru ogledali spomenik v Novakih, katerega obnovo bo skoraj v celoti plačala Ruska federacija (cca 2.000 EUR).

12. 9. 2013 – Obiskal sem župana občine Idrija Bojana Severja, s katerim sva se po- govarjala o:

- ustanovitvi javnega podjetja Komunala Idrija (naš delež se iz 10 % poveča na 15 %),
- v načrtu je tudi preoblikovanje agencije ICRA d.o.o. v javno podjetje z deležem Občin Cerkno in Idrija 50/50,
- objavi se razpis za inšpektorja medob- činskega inšpektorata,
- KGZ Idrija in delovanju tržnice v Idriji.

13. 9. 2013 – S sodelavci občinske uprave sem se sestel z Andrejo Trojar Lapanja iz agencije ICRA d.o.o. na teme:

- RCERO Nova Gorica – umestitev inve- sticije s preračunanimi deleži v prora- čunu 2013/2014 ter NRP 2015,
- dogovor, upravljanje in vodenje VCC ter plačilo situacij – »prenos« sredstev iz 2013 na 2014,
- izdelave novelacije investicijskega pro- grama,
- zadnjega zahtevka za program Ureja- nje površin na podeželju, ki mora biti zaključen do 31. 10. 2014.

Miran Ciglič, župan Občine Cerkno

■ JAVNI RAZPISI – MALO GOSPODARSTVO

Na podlagi 7. člena Statuta Občine Cerkno (Uradni list RS, št. 112/07), Pravilnika Občine Cerkno o dodeljevanju vzpodbud za področje malega gospodarstva (Uradni list RS, št. 79/03 in 84/11) ter Odloka o proračunu Občine Cerkno za leto 2013 (Uradni list RS, št. 26/13), objavlja Občina Cerkno

JAVNI RAZPIS ZA DODELITEV NEPOVRATNIH FINANČNIH VZPODBUD V OBLIKI DELNEGA SOFINANCIRANJA STROŠKOV ZA RAZVOJ MALEGA GOSPODARSTVA V OBČINI CERKNO V ČASU OD 3. 11. 2012 DO 4. 11. 2013

1. PREDMET RAZPISA

Oblika spodbujanja malega gospodarstva, ki je predmet razpisa so **nepovratne finančne vzpodbude v obliki delnega sofinanciranja stroškov**. Dodeljujejo se z namenom pospeševanja in razvoja malega gospodarstva na območju občine Cerkno. Višina sredstev, namenjena nepovratnim finančnim vzpodbudam v obliki nepovratnih sredstev, je **8.000 EUR**. Nepovratne finančne vzpodbude se dodeli za naslednje namene:

- Odpiranje novih delovnih mest,
- Zavarovanje kreditov oz. pokritje stroškov odobritve leasinga,
- Pridobivanje projektne dokumentacije za poslovne prostore,
- Strokovno izobraževanje in usposabljanje,
- Pridobitev standardov kakovosti.

2. MERILA IN POGOJI

a. Splošni in posebni pogoji za prijavitelje

Do vzpodbud iz tega razpisa so upravičeni:

- gospodarske družbe,
- fizične osebe, ki imajo status samostojnega podjetnika posameznika,
- občani, ki so pri pristojnem organu vložili zahtevo za izdajo dovoljenja za opravljanje dejavnosti oziroma na pristojnem sodišču vložili prilogo za vpis v sodni register in priložili zahtevi vse predpisane dokumente za ustanovitve gospodarske družbe.

Sedež upravičenca ali lokacija poslovne enote oz. kraj investicije mora biti na območju Občine Cerkno.

Upravičenec ne sme biti v stečajnem postopku ali postopku prisilne poravnave. Fizične osebe morajo biti državljani Republike Slovenije.

Gospodarske družbe morajo izpolnjevati pogoje za majhna podjetja iz 3. člena Uredbe o namenih in pogojih za dodeljevanje državnih pomoči, pri podjetnikih posameznikih se ti pogoji smiselno upoštevajo.

V skladu s tem razpisom se pomoč dodeljuje po pravilu »de minimis«. Skupni znesek pomoči, dodeljen istemu prejemniku na podlagi pravila »de minimis« ne sme presegati 200.000 EUR v obdobju zadnjih treh proračunskih let, ne glede na obliko ali namen pomoči (v primeru podjetij, ki delujejo v cestnoprometnem sektorju, znaša zgornja dovoljena meja pomoči 100.000 EUR).

Upoštevati se tudi načelo o kumulaciji pomoči. Skupaj s pomočjo »de minimis« se za iste upravičene stroške ne sme dodeliti še državna pomoč, če bi takšna kumulacija povzročila intenzivnost pomoči, ki presega zgornjo mejo intenzivnosti po pravilih o državnih pomočeh.

Do finančnih sredstev, ki se dodeljujejo na podlagi tega pravilnika, niso upravičeni:

- podjetja, ki delujejo na področju ribiškega in ribogojnega sektorja, kakor jih zajema Uredba sveta (ES) št. 104/2000;
- podjetja, ki delujejo na področju primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti;
- podjetja, ki delujejo na področju predelave in trženja kmetijskih proizvodov iz seznama v Prilogi I k Pogodbi o ustanovitvi Evropske skupnosti v primeru, če je znesek pomoči določen na podlagi cene ali količine zadevnih proizvodov, ki so kupljeni od primarnih proizvajalcev ali jih zadevna podjetja dajo na trg ali če je pomoč pogojena s tem, da se delno ali v celoti prenese na primarne proizvajalce;
- podjetja, ki delujejo na področju sektorja premoženja, kakor so opredeljena v Uredbi (ES) št. 1407/2002;
- podjetja, ki opravljajo cestne prevoze blaga za najem ali plačilo, in sicer za investicije v nabavo vozil za cestni prevoz tovora;
- podjetja v težavah.

Prednost pri dodeljevanju finančnih sredstev imajo prosilci, ki še niso prejeli sred-

stev za namene iz Pravilnika Občine Cerkno o dodeljevanju vzpodbud za področje malega gospodarstva. V primeru večjega števila upravičencev se lahko delež sofinanciranja oziroma pomoči sorazmerno zniža. V kolikor pa bo prispelo manjše število vlog kot je razpisanih sredstev, se lahko finančne vzpodbude v obliki nepovratnih sredstev sorazmerno zvišajo. Upravičenci, ki pridobijo sredstva na podlagi pravilnika, jih morajo porabiti za namene, za katere so jim bila dodeljena.

b. Pogoji pod katerimi se dodeljujejo sredstva in prednostni kriteriji:

Za namen a):

- Vzpodbude za odpiranje novih delovnih mest se dodeljujejo kot nepovratna sredstva pri samozaposlitvi ali zaposlitvi delavcev za določen ali nedoločen čas, če še niso bili zaposleni (prva zaposlitev), so ostali brez zaposlitve (brezposelni) ali so v postopku izgubljanja dosedanje zaposlitve. Zaposlitev oz. samozaposlitev mora biti realizirana v času od 3.11.2012 do 4.11.2013.
- Delodajalec je upravičen do nepovratnih sredstev, če zaposli osebo v skladu z določili prejšnje alineje, ki je državljan RS.
- Prednostno se nepovratna sredstva za zaposlovanje dodeljujejo za zaposlitev oseb s stalnim bivališčem na območju občine Cerkno ter visoko kvalificiranega kadra in samozaposlitvam.
- Višina finančne vzpodbude v obliki nepovratnih sredstev je največ **do 1.000 EUR na zaposlitev, v primeru samozaposlitve pa največ do 1.200 EUR**.
- Novo odprta delovna mesta in samozaposlitve morajo obstajati vsaj dve leti po prejemu pomoči za ta namen.
- Izpolnjevanje kriterija novih delovnih mest se ugotavlja na osnovi dodatnih delovnih mest v primerjavi s celotnim povprečjem zaposlenih v podjetju leto pred odobritvijo pomoči za razvoj.

Za namen b):

- Sredstva se dodeljujejo za kritje stroškov zavarovanja najetih kreditov za nakup osnovnih sredstev pri bankah v času od 3.11.2012 do 4.11.2013 oz. za kritje stroškov odobritve finančnega leasinga v času od 3.11.2012 do 4.11.2013.
- Prednost imajo prosilci za zavarovanje kredita za kreditiranje projektov malega gospodarstva v občini Cerkno, ki ga v sodelovanju z bankami razpisuje Občina Cerkno.
- Višina finančne spodbude je **do 50% stroškov zavarovanja kredita oz. odobritve finančnega leasinga, vendar ne več kot 500 EUR na prosilca**.

Za namen c):

- Sredstva se dodeljujejo za delno sofinanciranje stroškov projektne dokumentacije, pridobljene v času od 3.11.2012 do 4.11.2013. Višina finančne vzpodbude znaša **do 800 EUR oz. do 50% upravičenih stroškov na posameznega prosilca**.

Za namen d):

- Sredstva se dodeljujejo za delno sofinanciranje stroškov strokovnega izobraževanja za pridobitev strokovnih znanj po verificiranih programih ter programih za pridobitev permanentnih znanj pomembnih za ohranitev, razvoj in novo dejavnost.
- Občina bo subvencionirala šolnine oz. kotizacije kandidatom, ki so v času od 3.11.2012 do 4.11.2013 že vpisani v izobraževalni program.
- Višina finančne vzpodbude znaša **do 45% upravičenih stroškov (šolnina v tekočem letu oz. kotizacija), vendar ne več kot 500 EUR na posameznega izobraževanega**.

Za namen e):

- Sredstva se dodeljujejo za delno sofinanciranje stroškov za pridobivanje sistema kakovosti po standardih ISO

9001, 2000, ISO 14000, EN 45000 in oznake CE ter druge mednarodno priznane sisteme kakovosti. Sredstva se dodeljujejo tudi za delno subvencioniranje stroškov, ki so nastali v postopku recertifikacije (obnovitvene presoje na 3 leta).

- Sredstva se dodeljujejo za delno sofinanciranje stroškov standardov kakovosti in recertifikacije, pridobljenih v času od 3.11.2012 do 4.11.2013. Višina finančne vzpodbude znaša **do 1.000 EUR oz. do 50% upravičenih stroškov na posameznega prosilca**.

3. VSEBINA VLOGE in priložena dokumentacija

Za vse namene:

- Izpolnjen obrazec.
- Fotokopija dokazila o registraciji dejavnosti:
 - samostojni podjetniki priglasitveni list,
 - nosilci obrtne dejavnosti obrtno dovoljenje,
 - gospodarske družbe vpis v sodni register,
 - ali potrdilo o vlogi za opravljanje določene dejavnosti pri pristojnem organu.
- Podpisano izjavo, da prosilec ni v stečajnem postopku (priloga 1 k obrazcu).
- Podpisano izjavo, da se prosilec strinja z razpisnimi pogoji (priloga 2 k obrazcu).
- Za fizične osebe potrdilo o državljanstvu na vpogled.
- Pisno izjavo o že prejetih »de minimis« pomočeh, vključno z navedbo, pri katerih dajalcih in v kakšnem znesku je v relevantnem obdobju še kandidiral za de minimis pomoč (priloga 3 k obrazcu).
- Pisno izjavo o drugih že prejetih (ali zaprosenih v kakšni višini in pri katerem dajalcu) pomočeh za iste upravičene stroške (priloga 4 k obrazcu).

Dokazila glede na namen:

Za namen a): zaposlitev oz. samozaposlitev se dokazuje z obrazcem Potrdilo o prijavi-odjavi za pokojninsko in invalidsko ter zdravstveno zavarovanje (obrazec Obr. M1). Zaposlitev visokokvalificiranega kadra se dokazuje s fotokopijo diplome zaposlenega, brezposelne osebe s potrdilom Urada za delo ter prvo zaposlitev s fotokopijo delavske knjižice. Dokazilo o številu zaposlenih se dokazuje na podlagi uradne evidence Zavoda RS za pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovanje.

Za namen b): fotokopija pogodbe z banko o najemu kredita za nakup osnovnih sredstev in fotokopija potrdila o plačilu stroškov zavarovanja najetega kredita ali fotokopija pogodbe o sklenitvi leasinga ter dokazilo o nastalih in poravnanih stroških za odobritev leasinga.

Za namen c): pridobljeno upravno dovoljenje ter račun in potrdilo o plačanih stroških projektne dokumentacije.

Za namen d): potrdilo o vpisu v verificiran program izobraževanja in potrdilo o plačilu šolnine oziroma potrdilo o plačani kotizaciji ter potrdilo o uspešnem zaključku izobraževanja.

Za namen e): fotokopija pridobljenega standarda kakovosti oz. recertifikacije ter račun in potrdilo o plačanih stroških.

4. ROK ZA PRIJAVO in OSTALE DOLOČBE

Prosilci pošljite ali osebno prinesete vloge na naslov: Občina Cerkno, Bevkova ulica 9, 5282 Cerkno.

Rok za prijavo je odprt od objave javnega razpisa do 4.11.2013. Vse pravočasno vložene vloge bo obravnaval Odbor za malo gospodarstvo in turizem pri Občini Cerkno. Župan bo s sklepom pisno obvestil prosilce v roku 8-ih dni od obravnave vlog. Vloge prispelne po roku za oddajo prijav bodo zavržene.

Obrazce in dodatne informacije interese dobijo na Občini Cerkno, Bevkova ulica 9, tel. 37 34 640.

Obrazci s prilogami so dosegljivi tudi na spletnih straneh Občine Cerkno (<http://www.cerkno.si>).

Župan Občine Cerkno Miran Ciglič

■ VRTEC CERKNO

Nove cene programov

Občinski svet je na svoji zadnji seji dal soglasje k predlaganim cenam za Vrtec Cerkno, ki so stopile v veljavo z novim šolskim letom. Ekonomska cena dnevnega programa za prvo starostno obdobje od 1–3 let je 482,43 evrov in je za 13 % nižja od dosedanje, za drugo starostno obdobje pa je 344,99 evrov in je nižja za 11 %. Občina Cerkno za prvega ali edinega otroka v Vrtcu Cerkno priznava še dodatni popust in sicer 20 % na ekonomsko ceno programa za prvo starostno obdobje in 15 % za drugo starostno obdobje. Tako je osnova za izračun plačila staršev za prvega ali edinega otroka znižana na 385,94 evrov za prvo starostno obdobje in 293,24

evrov za drugo starostno obdobje.

V Vrtcu Cerkno je za letošnje šolsko leto oblikovanih 9 oddelkov, od tega je en odprt, kar pomeni, da vrtec omogoča vpis malčkov tudi med letom.

Občina Cerkno je za nezasedena mesta v oddelkih dolžna zagotoviti sredstva v višini cene programa brez živil, kar trenutno predstavlja približno 7.500 evrov dodatnih stroškov na mesec.

Občina Cerkno si že vseskozi prizadeva, da bi naši malčki že v prvih letih svojega življenja ne občutili težke finančne situacije, ki smo ji priča, in poskuša prispevati svoj maksimum k dobremu počutju tako otrok, kot zaposlenih v Vrtcu Cerkno. ■

Malčke pričakal prenovljeni vrtec

Vrtec Cerkno je v poletnem času z obnovitvenimi deli dobil novo, svežo podobo. Z obnovo so se zamenjala stara in že dotrajana okna, notranji prostori pa so bili na novo prebarvani z živahnimi barvami, kar ustvarja prijazno okolje, tako za otroke kot za vzgojiteljice. Mali nadebudneži pa so se gotovo najbolj razveselili novih pisanih igral, kjer se bodo lahko družili in igrali. ■

■ DAN ZDRAVJA 2013

Razstava likovnih del

Zdravstveni dom Idrija in Koncern Kolektor sta v okviru letošnje prireditve Dan zdravja razpisala likovno-literarni natečaj z naslovom »Zdrav Kolektor«. Likovna natečajna dela so z začetkom novega šolskega leta 2013/2014 na ogled v Zdravstvenem domu Idrija.

Natečaj »Zdrav Kolektor« je bil ob koncu lanskega šolskega leta (2012/2013) sicer namenjen predšolskim in šolskim otrokom ter dijakom, ki obiskujejo izobraževalne ustanove v občinah Idrija in Cerkno. Razpisan je bil za izdelavo likovnih del in literarnih prispevkov na temo »Zdrav Kolektor«.

Predšolski otroci – otroci idrijskega vrtca, ki so v lanskem šolskem letu obiskovali skupine pred vstopom v šolo, so lahko ustvarili risbiče na temo zdravega načina življenja – zdrava prehrana, gibanje, ipd. Šolski otroci in dijaki pa so v okviru natečaja zapisovali literarne prispevke, likovno ustvarjali na temo zdravega življenjskega sloga ter posredovali svoje predloge za maskoto »Zdravko«.

Najboljša dela v posamezni kate-

goriji so bila objavljena v poletni številki Komunitatorja in na Dnevu zdravja, ki je bil 18. maja, na idrijskem Mestnem trgu.

Dela so z novim šolskim letom razstavljena v prostorih javnega zavoda Zdravstveni dom Idrija, ki je prav s to razstavo odprl zanimiv in barvit razstaveni prostor v hodnikih stavbe v Idriji. Vzemite si košček vašega dragocenega časa in si polejšajte dan z ogledom razstavljenih likovnih idej otrok.

Ob tej priložnosti lahko dodamo še, da v teh dneh že tečejo aktivnosti za organizacijo zdaj že tradicionalne prireditve Dan zdravja, ki jo Zdravstveni dom Idrija s pomočjo Koncerna Kolektor organizira zadnjih nekaj let. O tem vas bomo obveščali v prihodnje.

Maja Filipič, tajništvo ZD Idrija

■ MEDNARODNI MESEC BOJA PROTI RAKU DOJK

Obeležitev Rožnatega oktobra

Oktobar je mednarodni mesec boja proti raku dojk. V tem času potekajo pod nazivom Rožnati oktober številne aktivnosti, s katerimi različna društva in institucije skušajo osveščati javnost o tem, najpogostejšem, ženskem raku, za katerim samo v Sloveniji vsako leto na novo zboli več kot 1400 žensk (okrog 400 jih umre), najvišja pojavnost pa je na Goriškem.

O letošnjem Rožnatem oktobru na novo obujeno Goriško društvo za boj proti raku (GDBPR) v sodelovanju z Zavodom za zdravstveno varstvo Nova Gorica organizira številne dogodke in dejavnosti za osveščanje o raku dojk:

- **1. oktober – otvoritev Rožnatega oktobra s sporočilom za javnost** o pomenu boja proti raku dojk in o potrebi združitve vseh družbenih moči pri boju proti vsem vrstam raka (ob 10. uri na Zavodu za zdravstveno varstvo Nova Gorica).
- **8. oktober – postavitve informativnih stojnic** v Qlandiji, Mercatorju in Supernovi v Novi Gorici. Na stojnicah bodo predstavniki GDBPR delili informativna gradiva, rožnate pentlje ter na silikonskem modelu dojke prikazovali, kako si ženska pravilno pregleda dojki.
- **12. oktober** – ob 9:30 pred železniško postajo v Novi Gorici start humanitarnega rekreativnega dogodka **Tek in hoja za upanje** v organizaciji GDBPR in združenja Europa Donna.
- **16. oktober** – celodnevni **Simpozij za strokovno javnost »Rak dojk«**, v dvorani Mestne občine Nova Gorica, z začetkom ob 9:00, ob 12:20: **Novinarska konferenca** v sklopu simpozija, ob 13:30: **Okrogla miza – DORA, kje si?** v sklopu simpozija.
- **23. oktober**, popoldan – **obeležje 30-letnice delovanja Goriškega društva za boj proti raku**: • **slavnostna akademija**, na kateri bodo inštitucije, pomembni družbeni deležniki in mnenjski voditelji simbolično podpisali **svečano listino** podpore borbi proti raku; • **likovna razstava** likovne sekcije Društva za kulturo, razvoj in turizem – Renče na temo Rožnati oktober – skupaj v boju proti raku dojk; • **zaključek oblikovalsko-umetniškega natečaja** dijakov Rožnati oktober – skupaj v boju proti raku dojk s podelitvijo nagrad in izborom najboljšega plakata,

ki ga bodo izdelali dijaki, • **dramsko-literarni večer** Rožnati oktober. GDBPR ter Zavod za zdravstveno varstvo Nova Gorica v letošnjem oktobru torej pripravljata vrsto dogodkov in aktivnosti, s katerimi želijo dvigniti zavest splošne in strokovne javnosti o raku dojk. Vrhunec vseh dogodkov bo že omenjeni celodnevni simpozij za strokovno javnost. Na njem bodo najvidnejši slovenski strokovnjaki tako s terciarne kot sekundarne ravni predstavili zadnja dognanja s področja epidemiologije, diagnostike, zdravljenja ter celostne obravnave in rehabilitacije bolnic z rakom dojk. Celodnevni simpozij bo razdeljen v več različnih, a povezanih vsebinskih sklopov, sodelovalo pa bo preko dvajset najvidnejših slovenskih strokovnjakov s tega področja. Na simpozij bodo povabili družinske zdravnike, klinične in lekarniške farmacevte, medicinske sestre, predstavnike Zavodov za zdravstveno varstvo, predstavnike civilne družbe. Pričakujejo okoli 150 do 200 udeležencev, strokovno srečanje pa bodo objavili tudi na obe zbornici in bo točkovan z licenčnimi točkami.

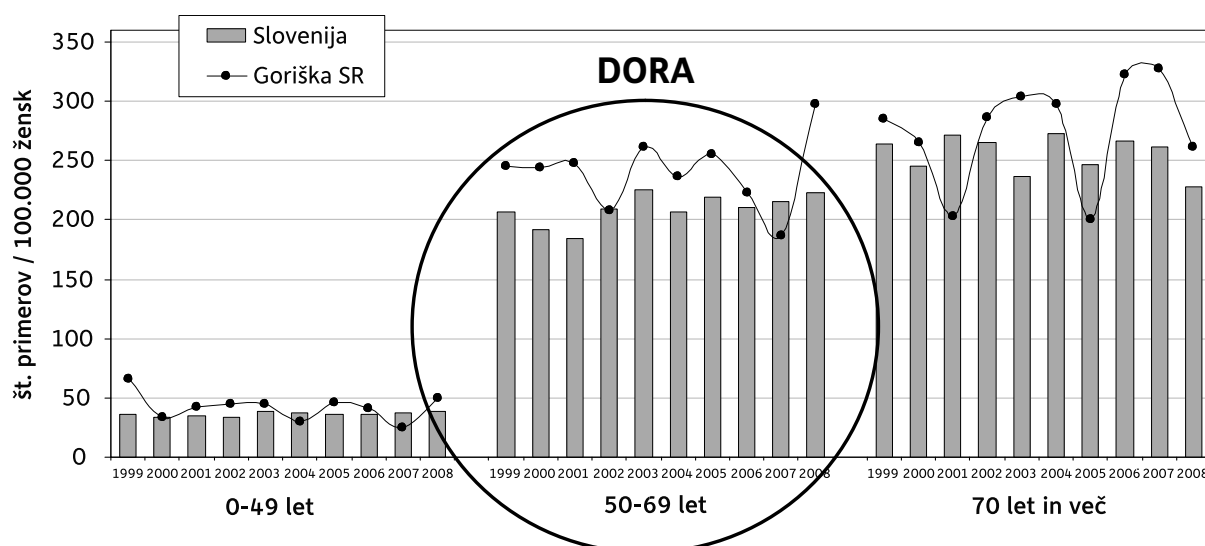
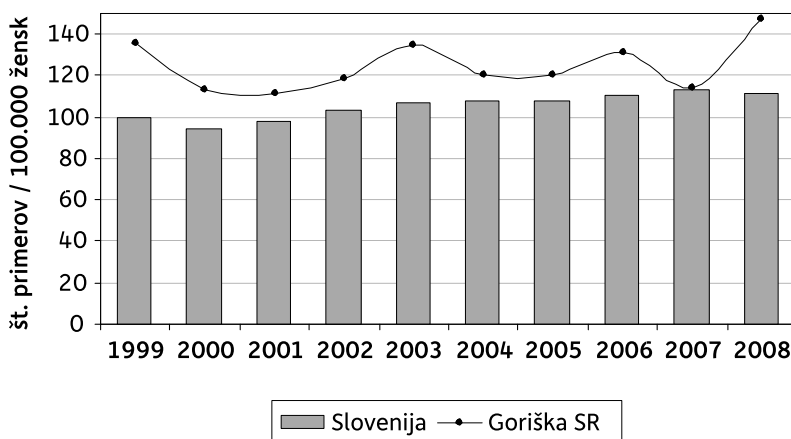
Ob simpoziju bosta organizirani tudi novinarska konferenca ter okrogla

miza na temo *Dora, kje si?*. To pa tudi zato, ker od aprila 2008 na Onkološkem inštitutu Ljubljana izvajajo državni presejalni program za raka dojk DORA, ki z vnaprejšnjim vabljenjem omogoča ženskam med 50. in 69. letom presejalni pregled dojk z mamografijo. Uvajanje programa poteka postopno – pričeli so z vabljenjem žensk iz Mestne občine Ljubljana. Statistika po letu in pol kaže visoko odzivnost žensk na povabilo k slikanju v programu DORA (65 %) glede na število naročenih. Iz strokovnih razlogov je treba presejanje širiti tudi po manjših geografskih enotah.

Cilj programa DORA je v presejalni populaciji zmanjšati umrljivost žensk za rakom dojk za 25 do 30 odstotkov, pogoj za uspešnost programa pa je, da se vabilu na slikanje odzove vsaj 70 % žensk.

Tako kot v Sloveniji, je tudi v naši regiji rak dojke najpogostejša vrsta raka pri ženskah – med ženskami v regiji predstavlja četrtno novoodkritih rakavih obolenj. Incidenca raka dojke pri ženskah v regiji narašča; v primerjavi s Slovenijo in z drugimi regijami v Sloveniji je že vrsto let visoka, okrog 100 primerov letno, kot je razvidno tudi iz grafov. In prav v tem je smisel širitve ter posledičnih uspehov programa DORA – zgodnje odkritje raka, s tem pa veliko večja verjetnost popolne ozdravitve.

doc. dr. **Marko Vudrag**, dr.med., predsednik GDBPR in v.d. direktorja ZZV NG

■ CENTER ZA SOCIALNO DELO IDRİJA

Sodelovanje CSD Idrija z Občino Cerkno

Center za socialno delo (CSD) Idrija in Občina Cerkno nadaljujeta že tradicionalno dobro sodelovanje. Zadnji delovni pogovor je potekal 4. septembra na sedežu Občine Cerkno.

CSD Idrija je predstavil statistične podatke o prejemnikih denarnih socialnih pomoči, izrednih denarnih socialnih pomoči in varstvenih dodatkov, to so pravice iz javnih sredstev, ki jih uveljavljajo najbolj ranljive in ogrožene skupine občanov (brezposelni, nezmožni za delo iz različnih vzrokov, prejemniki najnižjih pokojnin ...).

V avgustu 2013 je denarno socialno pomoč prejelo 34 oseb, samo dvema občanoma je bila dodeljena izredna denarna socialna pomoč.

Varstveni dodatek prejema samo 9 občanov. Ugotavlja se, da se je po uveljavitvi nove zakonodaje število prejemnikov varstvenih dodatkov zelo znižalo. Razlog je v tem, da prejemniki varstvenega dodatka, ki so lastniki nepremičnine, v času njegovega prejetja nepremičnine ne smejo od-

tujiti ali obremeniti premoženja, varstveni dodatek pa je tudi prejemek, ki se upošteva pri dedovanju po osebi, ki ga je prejela. Poleg tega starejši iz različnih razlogov ne želijo sklepati dogovorov z zavezanci za njihovo preživljanje (otroci, zavezanci na podlagi darilnih, izročilnih pogodb).

Strokovni delavci CSD Idrija tudi na podlagi razgovorov z občani, ki uveljavljajo druge pravice iz javnih sredstev (otroški dodatek, znižano plačilo vrtca, subvencije malice, kosila ...) ugotavljajo, da se je splošna socialna situacija poslabšala. Skrbi tudi dejstvo, da vse več zaposlenih s svojim delom težko preživi sebe in družino.

Župan Občine Cerkno je posebej opozoril, da se lahko pričakuje povečanje števila brezposelnih, ker podjetje Eta odpušča delavce. CSD Idrija glede tega nima uradnih podatkov, strokovni delavci pa zaznavajo posamezne klice občanov, ki iščejo informacije o tem, kakšne pravice bodo lahko uveljavljali oz. kako bo izguba

zaposlitve vplivala na že pridobljene pravice iz javnih sredstev.

V Občini Cerkno CSD Idrija zaznava tudi problem brezdomcev. Trenutno trije občani, ki so sicer prejemniki denarne socialne pomoči, sami rešujejo svoje stiske z začasnimi nastanitvami pri prijateljih oz. sorodnikih. Od tega sta dva tudi prijavljena na naslovu CSD Idrija v stalno bivališče. Vsem je predlagana vključitev v socialnovarstveno storitev osebna pomoč, z namenom nudenja pomoči pri reševanju stisk in težav, ki jih sami ne zmorejo reševati, pripravljeni pa so spremeniti svoje vedenje, poiskati ustrezne rešitve in urediti odnose z drugimi osebami v socialnem okolju. Vključitev v storitev je prostovoljna.

Ob tem je CSD Idrija predlagal, da bi v prihodnje Občina Cerkno v okviru mreže neprofitnih stanovanj zagotovila najnujnejše prostore, primerne za začasno bivanje oz. reševanje akutnih stisk. Župan je predlog podprl.

CSD Idrija je predstavil aktivnosti

v zvezi z Nacionalnim programom socialnega varstva za obdobje 2013–2020. V okviru posvetov in delavnic za izdelavo regijskih izvedbenih načrtov je CSD Idrija predstavil zaznane potrebe iz našega okolja, z namenom, da bi bile vključene v regijski izvedbeni načrt goriške regije in sicer:

- Program dnevnega centra za otroke in mladostnike, ki imajo težave v odraščanju (razvijal bi ga CSD Idrija);
- Program dnevnega centra za osebe s težavami v duševnem zdravju, ki bi ga v lokalni skupnosti razvijali v sodelovanju z nevladnimi organizacijami.

Programa sta namenjena preprečevanju in reševanju socialnih stisk posameznih ranljivih skupin prebivalstva in sta dopolnitev socialnovarstvenim storitvam in ukrepom. Glede na to, da je potreb veliko, denarna sredstva pa bodo omejena, bodo oblikovane prioritete do leta 2016.

Irena Ogrič, v.d. direktorice, Center za socialno delo Idrija

■ POMOČ V STISKI

VARNE TOČKE TUDI V CERKNEM

Zveza prijateljev mladine (ZPM) Idrija že drugo leto zapovrstjo izvaja projekt **Varne točke**, ki ga vodi

Unicef Slovenije. Na

območju občine Idrija je vzpostavljenih 12 varnih točk, z novim šolskim letom pa sta Občina Cerkno in ZPM Idrija, ki projekt koordinira, pričeli z izvajanjem projekta tudi v Cerknem. Tako je Cerkno sedaj s 4 varnimi točkami med 26 kraji po Sloveniji, kjer so takšne točke že vzpostavljene.

Varna točka je posebno označen javni prostor, katere namen je omogočiti otrokom in mladostni-

Varne točke v Cerknem:

kom, da tudi v času, ko je šola zaprta, najdejo ustrezno pomoč ob morebitni stiski. Pogosto so ogroženi s strani vrstnikov, imajo težave v šoli, ne morejo priti do doma, v stik s starši, ali ne vedo kje iskati pomoč. Varna točka nudi otroku trenutno zatočišče, kasneje pa ga napoti na druge organizacije, kjer lahko išče in dobi strokovno pomoč.

Za akterje, ki so se v projekt prostovoljno vključili, je bilo septembra izvedeno izobraževanje *Da bi razumeli in znali pomagati*. Na srečanju je predstavnica Unicef Slovenije udeležencem pojasnila možne načine posredovanja v primerih, ko se otrok obrne na varno točko, kaj je nasilje in kako ga poskušamo prepoznati.

Namen varnih točk je ustvarjanje varnejšega ozračja za otroke in mladostnike, kot tudi krepitev povezav med družbenimi akterji, ki vplivajo na varnost v mestu.

Varne točke so posebno označene. Otroci jih lahko prepoznajo po modro-beli nalepki s smejočo se hišico, ki je praviloma nameščena na vidnem mestu zunanjosti lokala, v katerem varna točka deluje. Nanje jih opozarjajo tudi šolske beležke in plakati, ki smo jih pripravili in razdelili med vse učence Osnovne šole Cerkno ter podružnice v začetku šolskega leta.

Daša Troha, ZPM Idrija

■ POSLEDICE SUŠE 2013

Zbiranje vlog oškodovancev

Od 1. 1. do 30. 6. 2013 je bilo v program povabljenih 38.757 oseb in 38.546 osebam je bilo vabilo tudi vročeno. Izjavo o sodelovanju je vrnilo 24.558 (63,71 %) oseb. Zaradi

Tania Tominec, OZRK Idrija

Občinska uprava

Stran **9296** / Št. **68** / **8. 7. 2008**

Uradni list Republike Slovenije

Regijska komisija ali cenilec (ime in priimek ter podpis)

1. _____

2. _____

3. _____

**ŽIG IZPOSTAVE
URSZR**

■ KRAJEVNA SKUPNOST STRAŽA

PO DOLGIH LETIH DO ASFALTNE CESTE

V Jagrščah smo že več let načrtovali asfaltacijo vaše ceste. Težave so nam povzročali predvsem obilnejši nalivi ter pluzenje snega v zimskem času. S pripravi smo zato pričeli že pred leti. Najprej smo uredili meteorno kanalizacijo ter vkopali ali sezidali jaške. Sledila je izgradnja podpornega zidu ter utrditev

cestišča na manj stabilnih mestih. Na koncu pa smo nasuli še tampon ter ga ročno izravnali in povaljali. V številkah lahko opravljena dela opišemo takole:

- 350 m cevi,
- 13 jaškov s pokrovi in rešetkami,
- okrog 85 traktorskih ur (nabiranje kamena za podporni zid, nasipanje tam-

- pona, dovoz cementa in železa ...),
- okrog 140 ročnih ur (betoniranje, polaganje cevi, planiranje),
- lastni prispevek krajanov okrog 1.800 evrov.

Ob tej priložnosti bi se vaščani radi zahvalili Občini Cerkno, saj bi bila vaša cesta brez njene pomoči verjetno še kar nekaj let makadamska.

Ivan Seljak, KS Straža

■ KS CERKNO

KONČANA OBNOVA

V drugi polovici septembra je Krajevna skupnost Cerkno v sodelovanju z Občino Cerkno ter prebivalci Mostanije z asfaltacijo dvorišča v Mostaniji zaključila investicijo dograditve primarnega vodovoda in ureditve komunalnih priključkov v Mostaniji.

Krajevna skupnost Cerkno

■ 211 LIPOVIH LISTOV ZA ZELENO SLOVENIJO

ZELENO SPOROČILO TUDI V CERKNEM

Slovenski ultramaratonec Radovan Skubic Hilarij se je v okviru projekta 211 lipovih listov za zeleno Slovenijo 23. julija ustavil tudi na Občini Cerkno. Zelenega ambasadorja je sprejel župan Miran Ciglič ter v okviru akcije na skupen zemljevid Slovenije simbolno pritrtil lipov list cerkljanske občine.

Radovan Skubic Hilarij je s projektom pričel že konec avgusta lani na Geometričnem središču Slovenije. Potem, ko je v štirih dneh uspešno obiskal četrtno slovenskih občin, je četrtni dan v bližini Cerknega padel in se poškodoval, zato je bil projekt prekinjen. Po uspešnem okrevanju se je odločil kolesarski podvig dokončati letošnje poletje in sicer od točke, kjer se mu je pripetila nesreča.

Kot so zapisali v njegovem sporočilu, želi Hilarij v vse slovenske kraje iz srca Slovenije dostaviti zeleno sporočilo, s katerim opozarja na pomen povezovanja in varovanja okolja. S projektom želi Hilarij vse slovenske občine in celo državo simbolično povezati ter uveljaviti spoštovanje ljudi do naravnih danosti domovine in do človeških vrednot, ki so temelj vsake zdrave in napredne družbe.

Hilarij je prepričan, da je ohranjanje naravnega okolja ključ za boljšo kakovost življenja na vseh ravneh, zato že skoraj 30 let izvaja odmevne »zelen« projekto. Zavzema se za promocijo kolesarjenja, kot eno najbolj trajnostnih oblik rekreacije.

Občina Cerkno

■ KRAJEVNA SKUPNOST NOVAKI

OBNOVLJENA GROBNICA PADLIM BORCEM V DOLENJIH NOVAKIH

V preteklih dneh je bila zaključena obnova grobnice 52 padlim borcem NOB na pokopališču v Dolenjih Novakih. Večji del obnove je bil financiran s strani Veleposlaništva Ruske Federacije, ker je v grobnici pokopan tudi ruski vojak.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo Dušanu Obidu za pomoč pri navezavi stikov, izvajalcem za hitro in kvalitetno izvedbo del ter vojaškemu, letalskemu in mornariškemu atašeju Mihailu Glagazinu za podporo in sodelovanje.

Občina Cerkno

■ ZA ČISTEJŠE OKOLJE

Prva pomoč pri ločevanju odpadkov

Se sprašujete kam z določenim odpadkom, ki vam ostaja doma v gospodinjstvu? Ponujamo vam nekaj odgovorov na najbolj pogosta vprašanja. Z osnovnim ločevanjem odpadkov v gospodinjstvu naj bi bili seznanjeni že vsi uporabniki, vendar se še velikokrat postavljajo vprašanja kam in kako z odpadkom. Ne bo odveč, da ponovno osvežimo navodila.

Doma vsakodnevno nastajajo odpadki, ki jih sortiramo in odnesemo v naslednje zabojnike na »eko« otokih:

- **ZABOJNIK ZA PAPIR IN KARTON TER EMBALAŽO**, kamor spadajo časopisi, revije, reklame, prospekti, zvezki, knjige, pisarniški papir, vsa kartonska embalaža, papirne nakupovalne vrečke, lepenka – vse, kar ima za osnovo papir brez drugih umetnih primesi. Če je zraven papirja tudi umeten material, odpadek oddamo med embalažo!

- **ZABOJNIK ZA PVC IN KOVINSKO EMBALAŽO (ali rumena vreča, kjer je tako določeno)**, kamor spadajo plastenke in pločevinke pi-jac ter živil, plastenke čistil in pralnih sredstev, plastične vrečke, plastična embalaža kozmetike, razne plastične ovojne folije, v katero so zaviti izdelki, plastični lončki, embalaža iz sestavljenih materialov (npr. embalaža za sok, jogurt ali mleko sestavljena iz papirja, plastike in alu folije) in embalaža iz sti-

roporja – vse, v kar so zaviti izdelki in je izdelana v celoti ali le delno iz umetnih PVC ali kovinskih materialov. Sem ne sodijo izdelki sami!

- **ZABOJNIK ZA STEKLENO EMBALAŽO** kamor spadajo vse vrste steklenic živil in pijač, steklena embalaža zdravil ter kozmetike, kozarci vložnih živil in druga steklena embalaža. V ta zabojnik je prepovedano oddajati keramiko, porcelan, ravno okensko steklo in avtomobilsko steklo!

- **ZABOJNIK ZA KUHINJSKE BIO ODPADKE**, kamor v bio razgradlivi vrečki (brezplačno jih lahko vsak delovni dan prevzamete na sedežu Komunale, vsakega 15. in 20. v mesecu na tržnici v Idriji ali v naših Zbirnih centrih v Idriji in v Cerknem) odnesemo biološke odpadke iz kuhinje, in sicer zelenjavne in sadne odpadke vseh vrst, jajčne lupine, kavno usedlino, filter vrečke, pokvarjene prehranske izdelke, papirne robčke, brisače in papirne vrečke (»škrtoci«) ter zeleni vrtni

odpad, kot je odpadno drobno oz. zrezano vejevje, trava, listje, rože, plevel, stelja malih živali ter lesni ohlajeni pepel. Sem ne spadajo klavniški ostanki in poginule domače živali!

- **DOMAČE KOMPOSTIRANJE** spodbujamo pri vseh individualnih gospodinjstvih, ki imajo lasten zelenjavni vrt in jim kompostirani bio kuhinjski odpadki in odpadki iz lastnega vrta pridejo še kako prav kot odlično domače gnojilo.

- **UPORABNI ODPADNI TEKSTIL, OBLEKE, OBUTEV IN OBLAČILNI DODATKI** – zabojniki so že postavljeni na nekaterih javnih površinah in v obeh Zbirnih centrih v Idriji in Cerknem.

- **MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI** oz. ostanki odpadkov, ki nam jih po sortiranju, ki smo ga opravili po zgornjih navodilih, ostane še bore malo. Sem sodijo plenice, vrečke iz sesalca in pometene smeti, umazan in raztrgan tekstil, stare kase-

te, filmi, pluta, guma, keramika, porcelan, male žarnice, manjše količine okenskega stekla, manjše igrače, vsa pretirano onesnažena embalaža, razna manjša po domače »šara«, ki se nam nabira doma in ne spada nikamor drugam.

Kar ne najde prostora v omenjenih zabojnikih, lahko iz vašega gospodinjstva pripeljete in brezplačno oddate v naša Zbirna centra v Idriji in v Cerknem. Med take odpadke sodijo:

- **Kosovni odpadki**, npr. izrabljeno pohištvo, kopalniška oprema, ogrevalna telesa in oprema, preproge, oblazinjeno pohištvo, vzmetnice, svetila in senčila, večji kosi stiropor embalaže, kovinski izdelki in podobno. Prosimo vas, da večje kose razstavite.
- **Izrabljena električna in elektronska oprema**, kot so električni in elektronski izdelki in pripomočki za življenje.
- **Nevarni odpadki**, kot so odsluženi akumulatorji, baterije, barve in topila, kemikalije, olja, masti, pesticidi za domačo uporabo, kozmetična sredstva, zdravila, neonska svetila in vse, kar je opremljeno s simboli za nevarne snovi, vključno s pripadajočo embalažo. Nevarne odpadke

enkrat letno zbiramo tudi s premično zbirnico. Urnik in razpored zbiranja sta objavljena v lokalnih medijih in na naši spletni strani.

- **Izrabljen tekstil**.
- **Posebni odpadki**, npr. manjše količine odpadkov iz obnove stanovanj in individualnih hiš, stavbno pohištvo, izrabljena inštalacijska, vodovodna, kanalizacijska in prezračevalna oprema stanovanj in hiš, izolacijski materiali, izrabljene avtomobilske gume in podobno.

Že nekaj časa pa po vašem naročilu enkrat letno nudimo individualni in brezplačni odvoz kosovnih odpadkov izpred vaših vhodnih vrat.

Uslugo lahko naročite preko naše spletne strani www.komunalaidrija.si ali pošljete obrazec, ki ga ob začetku leta objavimo v lokalnem glasilu. Lahko nas tudi pokličete na telefonsko številko 05 37 27 200 ali pa se osebno oglosite na sedežu Komunale. Odvoz bomo uredili v najkrajšem možnem času.

Za vse informacije ter vaše predloge in nasvete v zvezi z odpadki nas lahko pokličete ali nam pišete na e-naslov info@komunalaidrija.si. Skupaj bomo našli ustrezno rešitev za vaše odpadke.

Komunala d.o.o. Idrija

■ ŠOLSKI KOTIČEK

Pestro tudi med počitnicami

Prvo mesto na Bavarskem

V maju smo na šolski spletni strani objavili novico, da so bili učenci izbirnega predmeta nemščina iz 8. in 9. razreda, ki so v partnerstvu s poljsko šolo iz Proszkova sodelovali na tekmovanju *Bavarskega ministrstva za pouk WIR IN EUROPA - DIE DEUTSCHEN UND IHRE ÖSTLICHEN NACHBARN* (Mi v Evropi - Nemci in njihovi vzhodni sosedje), s svojimi prispevki izbrani med najboljše sodelujoče šole. Sledilo je povabilo v **Ingolstadt na Bavarskem, kjer je bila od 23. do 25. julija 2013** zaključna prireditev, na kateri bi predstavili svoje naloge ter razglasili dokončne rezultate tekmovanja tako za sodelujoče šole iz Nemčije (zvezna dežela Bavarska) kot za šole iz tujine. Zaključne prireditve so se udeležili učenci Lau-

ra Klavžar, Žan Mavrič in Teja Tušar, ki so se pod mentorstvom učiteljic **Anice Svetik** in **Aleksandre Bizjak** na svojo pomembno nalogo zavzeto pripravljali od meseca maja dalje in za to žrtvovali tudi kakšen dan počitnic. Seveda je bilo pred tem v projekt vloženega ogromno dela vseh ostalih sošolcev – udeležencev projekta, ki se zaključne prireditve žal niso mogli udeležiti, saj je bilo število omejeno na tri predstavnike. Vloženi trud se je bogato obrestoval, saj je prijazna, a stroga tekmovalna žirija presodila, da si naš projekt v drugi starostni stopnji (tekmovanje zajema učence od prvega razreda osnovne šole do konca gimnazij oz. drugih tipov srednjih šol) in kategoriji **LAND UND LEUTE** (Dežela in ljudje) zasluži **prvo mesto**.

Obnovljeno igrišče ter nova okna

Naši malčki v vrtcu so v času počitnic pridobili nova igrala ter prenovljene prostore v zidani stavbi terca. Četudi so se dela zaradi strogih predpisov, varnostnih normativov ter usklajevanja izvajalcev zavlekla čez vse poletje, imamo

malčki danes v vrtcu nova igrala, nova okna v zidani stavbi, kjer so prostori na novo urejeni in pripravljeni na njihov »vrtovčkovski« vsakdan: na igrice, pravljičice, plese in pesmice, na slastno malico in dišeče kosilo ...

Ob začetku šolskega leta pa so se »vrtovčkarji« seznanili tudi z delom taborniške organizacije

Twizy-ji in hormoni sreče

O uspešnem projektu obnovljivih virov ter učinkovite rabe energije, sofinanciranem s strani Švicarskega prispevka v organizaciji Agencije GOLEA, smo v našem lokalnem časopisu že veliko pisali. »Pika na i« v prejšnjem šolskem letu je prav gotovo vabilo na nagradno ekskurzijo v Švico za naše učence konec letošnjega avgusta, ki so se je udeležili **Jaka Lapanja, Dani Bratuž, Jan Bevk, Žan Peternej** ter **Nika Poljanšek** in njihova uspešna mentorica **Marija Urh Lahajnar**. Ekskurzijo so si prislužili s promocijo in predstavljanjem hiške obnovljivih virov po šolah in prireditvah na Primorskem ter s sodelovanjem pri snemanju filma za Švicarski sklad. Poleg učencev naše šole

so se ekskurzije udeležili še zmagovalci natečaja OVE, in sicer učenci OŠ Dornberk, OŠ Jelšane ter dijaki Gimnazije Jurija Vege iz Idrije. Ekskurzija je bila okoljsko in energetske obarvana. Takole je o njej zapisala naša osmošolka, Nika Poljanšek:

V ponedeljek, 26. 8. 2013, smo se v zgodnjih jutranjih urah odpeljali s postajališča pod šolo na petdnevno nagradno ekskurzijo v Švico. Med potjo so se nam pridružili še vrstniki iz Jelšan, Dornberka in Idrije. Na poti do Züricha smo si v Melidah ogledali Švico v malem (Swissmianitur). Sledila je pot do Züricha, kjer smo se nasta-

nili v mladinskem hotelu. Naslednji dan smo se preizkušali v izvajanju zanimivih poskusov v Tehnični hiši eksperimentov – Technorama. Po kosilu smo si ogledali center mesta Winterthur. V sredo smo obiskali velik živalski vrt v Zürichu, popoldne pa smo se sprehodili skozi center. V četrtek smo bili zelo nervozni, saj smo šli na srednjo šolo Kantonsschule Enge. Tam smo predstavili naše projekte, švicarski dijaki pa so nam predstavili svoje. Po kosilu smo si skupaj z njimi ogledali okoljsko hišo eksperimentov – Umweltena. Vozili smo se z električnimi kolesi in električnimi avtomobilčki za dva, imenovanimi Twi-

zy-ji. Zadnji večer smo morali po sobah pripraviti nastope. S puncami iz Jelšan smo napisale pesmico in se ob pisanju zelo zabavale. Zadnji dan smo bili vsi žalostni, saj smo vedeli, da se bomo v Sloveniji morali posloviti. Vendar nas je čokolada v tovarni čokolade Alprose razveselila. Kakor je rekla naša vodička Katja El Kaban, čokolada sprošča hormone sreče.

Učitelji in učenci, udeleženci ekskurzije, se iskreno zahvaljujemo Agenciji GOLEA ter njeni prizadevni ekipi za izjemen trud, s katerim so nam omogočili nepozabna doživetja.

PESEM BREZ NASLOVA

Prvi dan vsi neznani,
na avtobusu se peljali.
Kmalu vsi smo se spoznali
in nova prijateljstva stkali.

Torek drugi dan odšli smo v Technoramo,
kjer preizkusili smo vsako napravo.
Popoldne Winterthur smo obiskali
in ga razčesali.

Ko že drugič smo prespali,
v živalski vrt smo se odpeljali.
Zvečer po Zürichu smo hodili,
in se do konca izmučili.

Danes v srednjo šolo smo se pripeljali
in predavanja poslušali.
Po Umweltareni študente domov smo peljali,
nato pa v šopingu nakupovali.

Jutri v tovarno čokolade bomo pokukali
in vse čokolade pozobali.
Ko domov bomo prišli,
vsi žalostni bomo bili.

Ob pisanju pesmi smo do solz se nasmejale,
v Švici še en teden bi ostale.

Zapisalet: **Ana Klarič, Tjaša Uljan, Klara Brozina** in **Nika Poljanšek** iz OŠ Jelšane in OŠ Cerkno

Na pragu novega šolskega leta

Na centralni šoli nas je več, v podružnicah manj

V šolskem letu 2013/2014 je na centralni šoli zapolnjenih 17 čistih oddelkov; na podružnični šoli Šebrelje en mešani odderek s trojno kombinacijo razredov ter na podružnični šoli Novaki dva mešana oddelka; skupno torej 20 oddelkov. V podaljšanem bivanju na razredni stopnji je organiziranih pet oddelkov, na predmetni dva oddelka, na obeh podružničnih šolah pa je organizirano tudi podaljšano bivanje.

V šolskem letu 2013/14 obiskuje centralno OŠ Cerkno 321 učencev (12 več kot lani), število učencev na PŠ Novaki je upadlo od 17 na 14, v PŠ Šebrelje pa od 15 na 11; vsega skupaj torej šolo obiskuje 346 učencev (5 več kot lani), vrtec pa trenutno 132 otrok.

V novo šolsko leto smo vstopili s 44 novimi prvošolci (43 jih je zakoračilo na centralno šolo in eden v PŠ Novaki); veselimi in vedoželjnimi. S seboj so pripeljali tudi svoje mamice in očke ter skupaj z njimi preživeli prvi šolski dan. Naši drugošolci, ki že rutinirano stopajo v naslednje šolsko leto, so jih ponosno sprejeli medse z gledališkimi skeči, pesmijo in plesom.

Potujoča muzika

Šolsko leto se je komajda pričelo in naši pevci so že v akciji. Projekt, katerega so si zadali v letošnjem šolskem letu, bo od njih in zborovodkinje zahteval veliko naporega dela, dodatnih intenzivnih vaj in študija ter novega, izjemno zahtevnega programa. Po uspešnih letošnjih nastopih in predstavitev na medobčinskih revijah ter kasneje regijskih srečanjih izbranih pevskih zborov Primorske, je naš mladinski pevski zbor dobil možnost, da se pridruži izbranim pevskim zborom Slovenije na velikem koncertu z naslovom Potujoča muzika, ki se bo odvijal na Svetovni dan zborovske glasbe. Tega se obeležuje na drugo decembrsko nedeljo, kar bo letos 8. decembra in sicer na velikem odru Gallusove dvorane Cankarjevega doma.

Študij programa bo od pevcev zahteval veliko dodatnega dela, saj bodo poleg ostalega programa (Verdi, Wagner – 200 letnica rojstva, tujejezične skladbe – češka, švedska, italijanska ...) na koncertu prvič izvedli tri skladbe slovenskih avtorjev. Prvo srečanje in s tem odprta vaja, namenjena tudi kot izobraževalni seminar za slovenske zborovodje, se je odvijala 7. septembra na OŠ Tabor Logatec, kjer je naš MPZ skupaj z zborom gostiteljske šole ter MPZ OŠ Artiče izvedel prvo odprto intenzivno pevsko vajo pod vodstvom priznanega skladatelja in zborovodje Damijana Močnika.

■ PELINOLISTNA AMBROZIJA

ZATIRANJE ALERGENE AMBROZIJE NA STRNIŠČIH

V teh dneh se bo na toplejših rastiščih pričelo cvetenje alergene pelinolistne ambrozije (*Ambrosia artemisifolia* L.), ki množično raste na nekmetijskih zemljiščih ob robovih cest, poti ter na kmetijskih zemljiščih na robovih koruznih njiv in na neobdelanih strniščih. Letos smo zaznali povečano prisotnost ambrozije v spodnjepavski dolini na poplavljenih površinah ob vodotokih.

Zaradi tudi pri nas velikega števila občutljivih ljudi je Ministrstvo za kmetijstvo in okolje izdalo Odredbo o ukrepih za zatiranje škodljivih rastlin iz rodu *Ambrosia*, ki je začela veljati 31. julija 2010. Imetniki zemljišč so dolžni ambrozijo odstraniti s koreninami vred ali njihov nadzemni del tako, da se v tej rastni dobi ne obraste več. Odstranitev rastlin je potrebno opraviti čimprej, da preprečimo cvetenje in sproščanje cvetnega prahu v okolico.

Pelinolistna ambrozija je občutljiva na poškodbe koreninskega sistema, hkrati pa ima veliko sposobnost obnavljanja nadzemnega dela z odganjanjem iz stranskih spečih popkov, ki so v pazduhah listov ali stranskih vejic. Ta lastnost rastlini omogoča, da se uspešno obnovi tudi po zelo intenzivnih poškodbah in po pogosti košnji ali mulčenju. Pelinolistno ambrozijo lahko zatiramo mehansko ali s kemičnimi sredstvi.

Mehansko zatiranje

- Puljenje mladih rastlin, preden se močno ukoreninijo. Na ta način jih 100 % učinkovito zatremo, puljenje pa je potrebno izvesti, dokler so rastline manjše in ga ponavljati, vse dokler vznikajo nove rastline. Izpuljene še ne cvetoče rastline zbiramo v plastičnih vrečkah, ki jih nato odložimo k ustreznim odpadkom (smeti, kompost ali gnojlišča) ali pa jih zažgemo. Izpuljenih rastlin, ki so že oblikovale seme, ne priporočamo odlagati na kompost, gnojlišča ali

v zabojnike za smeti. Priporočamo sežig, seveda v okviru možnosti in predpisov, ki omejujejo kurjenje v naravi in v urbanem okolju. Osebam, ki že imajo alergije, odsvetujemo stik, še posebej s cvetočimi rastlinami ambrozije.

- Mulčenje ali košnjo lahko uporabimo kot ukrep za omejevanje kaljenja semen na majhnih površinah, npr. na gradbiščih in nekaterih drugih nekmetijskih površinah.

Tla in/ali mlade rastline prekrijemo z mulčem (senom, odkosom trav, itd.) kar prepreči kalitev semen in nadaljnji razvoj. Na gradbiščih ali tudi na manjših neposejanih gredicah lahko namesto mulča uporabimo

prekrivala iz (črne) plastike, s čimer zmanjšamo svetlobo na površini tal ter dvignemo temperaturo tal do te mere, da uničimo mlade rastlinice in preprečimo kalitev semen.

- Na večjih nekmetijskih in kmetijskih površinah (strnišča) izvajamo mulčenje ali nizko košnjo s ciljem preprečevanja cvetenja in tvorjenja semen in izčrpavanja rastlin. Košnja oz. rezanje naj poteka čim bližje tal tako, da zmanjšamo možnost obraščanja, vendar brez poškodb na površini tal, ker s tem pospešimo kalitev semen. Obrasle rastline ponovno mulčimo, preden zacvetijo. Ponovno obrasle rastline zacvetijo že majhne (10–15 cm).

Kemično zatiranje s herbicidi

Za zatiranje ambrozije in drugih semenskih in večletnih plevelov na strniščih in drugih nekmetijskih zemljiščih lahko učinkovito uporabimo neselektivne herbicide na osnovi aktivne snovi glifosat. Plevel tretiramo v času bujne rasti tik pred cvetenjem ambrozije s priporočeno količino vode od 100- 200 l/ha. Za enoletne plevelle (ambrozijo) lahko na hektar uporabimo BOOM EFEKT – 2-3 l, BQM- 2-3 l, BQM SUPER – 2-4 l, CLINIC 360 SL – 2 l, DOMINATOR ULTRA 360 SL – 2-4 l, ROUNDUP – 2-4 l in ROUNDUP ULTRA – 2-4 l. Vsa sredstva imajo glifosat v obliki izopropilamino soli. Vsem zgoraj navedenim neselektivnim herbicidom lahko za izboljšanje učinkovitosti dodamo močilo ali amonsulfat, s tem pa lahko nekoliko zmanjšamo tudi količino pripravka na hektar.

Za manjše površine in vrtičkarje je na voljo za škropljenje že pripravljena raztopina glifosata PLANTEL-LA TOTAL – R za tretiranje 24 m².

Glifosat v obliki kalijeve soli je ROUNDUP ENERGY – 3l ter TOCHDOWN SYSTEM 4 – 2-3 l/ha, kjer je glifosat v obliki amonijeve soli. Ker pripravek že vsebuje ustrezne dodatke, se mu ne dodajajo močila ali amonsulfat! Za zatiranje prisotnih večletnih koreninskih plevelov moramo količino herbicida povečati v skladu z navodili o uporabi. Neselektivni herbicidi zatirajo vse zelene dele rastlin, zato je potrebno preprečiti zašaganje na gojene rastline!

Foto – vir: Wikipedia

Za zatiranje pelinolistne in drugih vrst ambrozije (*Ambrosia* sp.) na nekmetijskih zemljiščih (brežine avtocest, železnice, 1,5 m pas ob regionalnih cestah, urbane površine, ki vključujejo parke, zelenice, športne terene) in v nekaterih kmetijskih posevkih, so registrirani naslednji herbicidi, s katerimi se lahko tretira največ enkrat v eni rastni dobi:

1. Harmony 75 WG v odmerku 20-30 g/ha ob dodatku močila v 0,1% koncentraciji; za zatiranje posameznih gnezd rastlin v odmerku 0,6 g na 10 l vode in dodatkom 10 ml močila.
2. Banvel 480 S in Banvel 4S v odmerku 0,5 do 1,0 l/ha; zatiranje je uspešno, ko je plevel visok največ 15 cm, oziroma je v polni vegetaciji.
3. Callisto 480 SC v odmerku 0,25 l/ha; za zatiranje, ko je plevel v fazi 3 do 5 listov; tretiranje z ročno oprtno škroplilnico ni dovoljeno.

POZOR! PRED UPORABO FITOFARMACEVTSKEGA SREDSTVA OBVEZNO PREBERITE IN UPOŠTEVAJTE NAVEDBE NA ETIKETI IN NAVODILO ZA UPORABO!

Anka Poženel, univ. dipl. inž. agr.

■ PROSTOVOLJKA NA POLLETNEM DELU V MLADINSKEM CENTRU C.M.A.K. CERKNO

Vse je lahko umetnost!

Mogoče ste jo že opazili, mogoče ne. Če je niste, jo še boste. Filipa Oliveira je mlada prostovoljka iz Portugalske, ki bo naslednjih šest mesecev pod pokroviteljstvom Evropske prostovoljne službe (European Voluntary Service – EVS) živela in večinoma delovala v Cerknem, natančneje v mladinskem centru C.M.A.K., pri projektu z naslovom *Youth Culture in Cerkno / Mladinska kultura v Cerknem*. Ko smo se v C.M.A.K.-u prijavljali na razpis prej omenjene službe, nismo vedeli koga bomo dobili, a izkazalo se je, da smo izbrali pravo osebo, ki bo v našo lokalno skupnost prinesla nove ideje in še dodatno popestrila dogajanje na Cerkljanskem. Čas je, da se z njo spoznate tudi vi!

Foto: Ariana Ferreira

Torej Filipa, začnimo na začetku: dva bradača sta te čakala na letališču. Kakšen je bil tvoj prvi vtis? Al-Kaida ali pripadnika neznanega plemena, ki te bosta popeljala v divje slovenske gozdove?

Al-Kaida, kakopak! Malo je manjkalo, da bi se obrnila in odletela nazaj na Portugalsko. Pravzaprav ne. Mislim, da osebni stili lahko definirajo človeka, ampak istočasno ga tudi ne. Tako kot bi vi lahko mislili, da sem »šminkerka« in kaj da sploh počnem tu. Konec koncev pa sem oseba odprte glave, pripravljena na nove izkušnje (če ne bi bila, zakaj bi bila sploh tu v Cerknem?). Dobro, vidva ste le pripadnika plemena.

Prihajaš iz Portugalske, iz majhnega mesta blizu Porta, zdaj pa si prišla v Slovenijo, prav tako v majhno mesto. Nam lahko poveš kaj o domačem kraju? Kakšne so podobnosti in razlike med obojima? Kaj pa kulturno življenje tam?

Mogoče je število frizerskih salonov enako! Kar pa se tiče razlik, lahko rečem, da tam ni toliko kulturnih dogodkov za mlade. Imeli smo prelepo galerijo, v kateri je bilo zgolj šest razstav, zdaj pa je zaprta. Trenutno vzpostavljajo stavbo, imenovano »Fábrica« – kar pomeni tovarna – in za katero upam, da bo uporabljena za več kulturnih dogodkov. Bomo videli, kajti 29. septembra so na Portugalskem volitve, kar pomeni, da se lahko spremeni veliko, lahko pa tudi ne.

Veliko ljudi v Sloveniji, ko slišijo o Portugalski, večinoma slišijo le o varčevalnih ukrepih, ki jih portugalska vlada in Troika (Evropska komisija, Mednarodni denarni sklad in Evropska centralna banka) vsiljujejo ljudem. Kakšne so posledice teh ukrepov, posebno med mladimi? Kaj pa glede upora? Se ljudje upirajo in na kakšen način se, če se?

Mislim, da je zadnja stvar, ki ste jo lahko slišali o Portugalski ta, kaj smo ven iz krize. To novico mi je povedala moja stanodajalka Ivana Štucin. Zanimivo.

Kar se tiče posledic, lahko rečem, da je predvsem za mlade precej komplicirano, saj je težko dobiti službo. Mladi se ne morejo osamosvojiti, kar pomeni, da živijo pri starših. Ni denarja za vsaj osnovne stvari, kaj šele za obisk kulturnih prireditev, kar nas sili, da več časa preživimo doma kot pa da bi uživali v tem, kar nas na kulturnem področju obdaja.

V zadnjih mesecih je bilo na Portugalskem veliko protestov, imenovanih »Que Se Lixe a

Troika« (Jebeš Troiko), ki so bili organizirani s strani mladih. Policija se je na proteste odzvala nasilno, seveda ne v tolikšni meri kot v zadnjih časih v Turčiji ali Braziliji, zaradi česar so nekateri člani vlade tudi odstopili, a situacija je še vedno ista.

Toda vse na Portugalskem le ni slabo, kajne? Katere se pozitivne stvari, ki se tam dogajajo? Kako bi opisala portugalsko kulturo in tamkajšnje ljudi?

V večjih mestih kot sta Porto in Lizbona, je vedno veliko kulturnih dogodkov. Kmalu bo v Portu festival z veliko portugalskimi glasbenimi skupinami. Odvijal se bo na več lokacijah, večinoma zgodovinskih, z brezplačnim vstopom. Ob tovrstnih dogodkih je nemogoče pohajati po mestu, saj so ulice polne ljudi, ki si želijo ogledati koncerte. Hvala bogu, da ti brezplačni dogodki obstajajo, saj so edina možnost, da vsaj malo zaživimo.

Mislim, da večine Portugalcev in Portugalk kultura ne zanima. Zanima jih samo nogomet. Če imajo denar ali pa ne, za ogled nogometne tekme se ga vedno najde. Pri obisku gledališča, kina ali muzeja pa je stvar že bolj komplicirana, saj za to nikoli nimajo možnosti ali želje, kar je zelo žalostno.

Širom Evrope je veliko EVS projektov, ki ponujajo veliko zanimivih priložnosti za mlade. Kako to, da si se odločila za Cerkno? Je bilo kaj posebnega, kar ti je pomagalo pri odločitvi? Kakšna so tvoja pričakovanja glede življenja in izvajanja prostovoljnega dela v Cerknem in Sloveniji?

Prijavila sem se na kar nekaj projektov, ki sovpadajo z mojim študijem. Izbrana sem bila na dveh tovrstnih projektih v Sloveniji in tako sem pomislila, da mora biti v Sloveniji nekaj, kar me kliče. Iskreno povedano, o Sloveniji nisem vedela ničesar, mogoče zgolj ime glavnega mesta. Ko sem začela raziskovati, in to obsežno, sem bila začarana, prav tako pa sem spoznala, kaj je namen prej omenjenega klica: da je čas, da popolnoma spremenim svoj življenjski slog in kje bi lahko to bolje storila kot v Cerknem?

Imam veliko pričakovanj, saj se želim naučiti toliko novih stvari, kot je le mogoče! Vaša kultura je tako različna od naše, da se z vsakim dnem naučim kaj novega. V enem izmed pogovorov sem imela priložnost debatirati o ljudskih rekih, kjer sem ugotovila, da so portugalski drugačni od slovenskih. Na primer, če bi rekla, da me peče uho, bi s tem povedala, da nek-

do o meni govori slabe stvari, vi pa bi rekli, da se vam kolca.

Potem so tu še hobiji Slovencev, ki so drugačni od naših. Lep primer je hribolazenje (da bi šla hribolaziti na Portugalskem, je zame redkost) ali pa gobarjenje. Dejstvo, da ima veliko ljudi svoje vrtove je zame krasno. Imela sem veliko pogovorov z materjo in jo prosila, naj zasa-di več stvari na našem vrtu, saj bom verjetno z znanjem, ki ga bom odnesla od tu, ob mojem prihodu nazaj domov znala urediti svoj vrt.

To ni prvi projekt, katerega del si. Kakšne so tvoje pretekle izkušnje z Evropsko prostovoljno službo?

Tako je. Lansko leto sem imela priložnost sodelovati pri enomesečnem projektu v Turčiji. Ta projekt je bil drugačen od tega v Cerknem, saj nas je bilo tam deset, tu pa sem samo jaz. V Turčiji smo delali na Mednarodnem keramičnem simpoziju – jaz sem delala kot fotografinja – kjer smo izdelovali fanzine in magazin.

Večina ljudi, ki si jih do sedaj spoznala, je bila zelo presenečena nad tvojim znanjem slovenskih besed in povedi. Kot kaže, si zelo zainteresirana, da bi se naučila našega jezika. Lahko poveš kaj o tem?

Preden grem v kako drugo državo, se vedno rada naučim vsaj osnovnih stvari. Mislim, da bi moral to narediti vsak, tudi Francozi. Medtem ko sem se učila osnov, sem iskala tudi bolj poglobljene knjige o vašem jeziku. Veliko sem raziskovala in sem postala prav malo zasvojena s tem, da sem hotela vedeti vedno več in več. Lahko vam povem, da je bila moja mati osupla glede tega. Rekla je, da me še nikoli ni videla tako pridno študirati kot ko sem študirala slovenščino.

Ena izmed tvojih strasti so tudi potovanja. Kje vse si bila do sedaj?

Kot sem rekla prej, imam izkušnjo z enomesečnim bivanjem v Turčiji. V okviru študentske izmenjave Erasmus sem pet mesecev preživela v Belgiji. Zaljubila sem se v Angleža in šla v London za nekaj vikendov. Ena izmed dogodivščin, ki bi jo zelo rada kmalu ponovila, je Busking Tour (busking v angleščini pomeni igrati na ulici op.p.) s špansko glasbeno skupino, ki sem jo spoznala v Belgiji. Z njimi sem šla v Francijo in Anglijo. Ko lahko, se pravi ko imam čas in denar, grem v Galicijo k prej omenjenemu bendu, da z njimi delam kot uradna fotografinja in video snemalka.

Študirala si fotografijo in video umetnost. Kako to? Kdaj si odkrila, da imaš talent za zajemanje trenutkov na (gibajoče se) slike? Kateri so tvoji najljubši motivi za zajemanje na (gibajoče se) slike?

Moja prva želja je bila postati oblikovalec spletnih strani. Želela sem postati ustvarjalka stvari, ki bi jih potem ljudje tudi videli. Tekom šolanja sem se priučila tudi avdiovizualne umetnosti. Brez da bi vedela zakaj, je moj vir ustvarjalnosti začel usihati, prav tako pa je začelo umirati tudi moje zanimanje za spletno oblikovanje, saj mi kar ni bilo več zanimivo ostajati na tekočem in se učiti novih stvari. Ko sem šla študirat, sem se začela učiti fotografijo, kako delati v temnici in laboratoriju, in takrat se je moja motivacija vrnila! Od takrat naprej sem želela samo fotografirati. Takoj sem vedela, da me zanima fotonovinarstvo. Moja velika želja je bila postati koncertna fotografinja, nakar sem začela sodelovati pri enem najboljših spletnih glasbenih magazinov na Portugalskem. Z njimi sem veliko sodelovala in naredila vse, da bi bilo moje delo tudi plačano, a to se ni nikoli zgodilo, zato sem se glede tega začela počutiti nemotivirano. Na Portugalskem zdaj lahko vsak začne s spletnim dnevnikom (blogom) ter fotografira koncerte, in glede na to, da toliko ljudi dela brezplačno, zakaj bi koga plačali za opravljeno delo? Edina stvar, ki bi mi lahko prinesla nekaj dohodkov, je fotografiranje porok, vendar še nisem imela priložnosti, da bi to tudi delala.

Foto: Ricardo Almeida

V enem izmed pogovorov si omenila, da tvoji starši ne mislijo, da je biti fotograf prava služba. Pravzaprav veliko ljudi misli, da biti umetnik ni prava služba. Zakaj misliš, da je tako? Kakšni so tvoji argumenti, da je umetnost – najsi bo fotografija, glasba ali pa kaj drugega – pomembna za ljudi?

Mogoče, ker v njihovih glavah, pa tudi v očeh družbe, ne počnem nekaj, kar je otipljivo. Kot sem omenila nekomu v Sloveniji, si želim, da bi imela pogum narediti reportažo o katerem izmed požarov (kar je bilo v preteklih mesecih na Portugalskem zelo aktualno), vendar na to še nisem pripravljena. Za to delo moraš biti kar precej hladnokrven; da si tam s fotoaparatom v roki in si misliš: »Dobro, počnem svoje delo«, namesto da greš pomagat prizadevnim gasilcem.

Istočasno pa je seveda potrebno imeti umetnost, saj je to način razumevanja sveta, način komunikacije med ljudmi. Umetnost nam pomaga, da se bolje spoznavamo, da odpremo svoje misli in da lahko le-te poletijo. Prav tako je umetnost pomembna v socialnem pogledu, saj povezuje različne ljudi na določenem mestu. Vse se lahko smatra kot umetnost.

Imaš za konec še kakšno misel, ki bi jo rada delila z bralci tega intervjuja?

Če imate možnost in željo sodelovati pri projektih kot je EVS, naredite to čim prej. To so izkustva, ki jih boste imeli vse življenje in iz katerih se boste naučili stvari, ki se jih v šoli nikoli ne boste.

Pogovor pripravil **Matjaž Peternelj**, MC C.M.A.K.

■ CERKLJANSKI MUZEJ – 35 LET

Ohranjamo sledi naših skupnih poti

4. oktober 2013, ob 18. uri v Cerkljanskem muzeju: odprtje občasne razstave Podobe Cerkljanske, 35 let Cerkljanskega muzeja.

Z razstavo Podobe Cerkljanske obeležujemo 35-letnico delovanja Cerkljanskega muzeja, ki je bil odprt 1. oktobra 1978. Ustanovljen je bil kot oddelek NOB Mestnega muzeja Idrija. Velik interes, ki ga je takratna lokalna skupnost namenila ustanovitvi muzeja, je bil tudi rezultat tedanjih gospodarskih in družbenih razmer na Cerkljanskem. Z razstavo, ki zajema čas od 1970 do 1979, smo jih želeli osvetliti. To obdobje je vsekakor zaznamovala tovarna ETA, ki je postala gonilna sila razvoja na Cerkljanskem in vodilno podjetje v idrijski občini. Ob njej pa je delovala še vrsta podjetij in javnih ustanov, mnogih danes ni več (Slovenijales, Avtoprevoz, Mlekarna Porezen, Pekarna, Dijaški dom, Milica). Pospešeno se je gradila javna infrastruktura: ceste, vodovodi, elektrifikacija, telefon, stanovanja v družbeni lasti, šole, vrtec, kulturni dom, hotel Delovala so številna kulturna in športna društva. Razmahnila se je tudi zasebna stanovanjska gradnja, življenjski standard se je zvišal.

Bil je čas Titove Jugoslavije, samoupravljanja, družbene lastnine, združenega dela, čas rasti, pa tudi občasnih kriz.

70. leta so uvedla sodoben način življenja, a so bila po drugi strani še polna starostnosti prejšnjih časov. V senožetih Porezna, Kojce, Škofja, Čr-

Pogled na stavbo Cerkljanskega muzeja nekoč. Foto – vir: fototeka Cerkljanskega muzeja

nega vrha in drugje je bilo ob brnenju kosilnic še slišati kosce, tipične cerkljanske hiše s slamnatimi streha-

mi so bile še vedno neločljiv del kulturne krajine in ne le spomeniki arhitekturne dediščine, za avtomobili se

je še marsikje prašilo zaradi makadamskih cest, stranišča »na štrbunk« zunaj na dvorišču hiše so se opušča-

la, ljudje so si začeli urejati kopalnice ... Življenje se je v tistih letih obrnilo na bolje, zato se jih večina spominja z naklonjenostjo.

Na razstavi je predstavljen izbor fotografij, predmetov, filmskega in zvočnega gradiva, spremlja pa jo tudi obsežnejši katalog, ki vsebinsko podrobneje predstavlja izbrane vsebine. Z novjšimi posnetki današnjega življenjskega utripa Cerkljanske sodelujejo tudi člani Foto Kluba Cerkno.

Ob zbiranju gradiva in razgovorih, ki smo jih opravili s skoraj štiridesetimi informatorji, se je odprlo mnogo tem, vseh žal nismo mogli vključiti v tokratno razstavo. Nekatere bi si zaslužile posebno samostojno predstavitev, za kar se bomo seveda v muzeju trudili. Iskrena hvala vsem, ki ste nam s svojimi spomini, fotografijami, predmeti in filmskim gradivom pomagali pri nastajanju razstave. Vabljeni k ogledu, razstava bo odprta vse do 16. februarja 2014.

Ob razstavi pripravljamo tudi muzejsko delavnico za otroke.

• 9. oktober, ob 16. uri v Cerkljanskem muzeju, **muzejska delavnica: Ljubljana–Zagreb–Beograd**

Otroci, poznate to igrico? Te in podobne, ki so jih poznali vaši starši, se bomo igrali na tokratni delavnici. Lepo vabljeni!

Milojka Magajne, Cerkljanski muzej

■ KLJUB POMOTAM IN POPRAVKOM ZGODOVINARJEV ...

Proslava v Otaležu bo prvo nedeljo v oktobru!

Otalež je verjetno za dobrih 200 let mlajši, kot se je zdelo, Talež pa je pašnik na Jelovici. Ivan Kacin je s podjetjem v Gorici ustvaril odlične orgle v krajih na Goriškem, v Furlaniji in v Beneški Sloveniji (Zavarh, Sv. Lenart, Stara Gora). Njegov sin Paul J. Sifrer je bil orgelski virtuoz v ZDA, hči Dorica Makuc iz Gorice je znana publicistka in časnikarka.

Kot strela z jasnega je organizatorje otaleške proslave zadelo spoznanje oziroma spregledano mnenje zgodovinarja Andreja Pleterskega, da v znameniti darovnici cesarja Henrika IV. z dne 27. septembra daljnjega leta 1063 ne gre za (grič) Otalež na Primorskem, ampak za pašnik Talež na Jelovici nad Bledom. Stotrideset let smo bili v zmoti – nič zato! Otaleški kulturni dogodek ima tehtno vsebino. Prvič bodo v rojstnem kraju počastili spomin velikega rojaka Ivana Kacina (1884–1953), organista in izdelovalca orgel, ter njegovega sina, v Ameriki znanega orgelskega virtuozu Pavla Sifrerja (1911–2001). Prisotna bo tudi Ivanova hči Dorica Makuc, zaslužna publicistka in televizijska novinarka iz Gorice.

Proslava v Otaležu, ki jo pod naslovom *Otalež skozi čas* prireja tamkajšnja Krajevna skupnost, ima zaradi vsega tega več kot le ozki kronikalni pomen, saj gre za domoznansko odkrivanje in ovrednotenje kulturne preteklosti krajev pod Bevkovim vrhom ob Idriji, oziroma našega podeželja, ki je narodni skupnosti, kljub trdotam življenja, z ustvarjalnim delom svojih ljudi prispevalo pomemben delež v naše skupno duhovno in materialno bogastvo.

Po pomembnih dogodkih in spominskih proslavah, po prazniku Primorske, ob 70-letnici padca Italije in splošne vstaje primorskega ljudstva, ob spominu na **Franceta Bevka**, ki je bil v otaleških vaseh zelo priljubljen,

po cerkljanskem občinskem prazniku, se, kot rečeno, Otalež želi spomniti nekaterih svojih velikih rojakov. Na proslavi bomo izvedeli marsikatero zanimivost o domačem kraju in ljudeh iz preteklih časov. Pred proslavo, ki se bo začela ob 16.00, bo v župni cerkvi sv. Katarine maša za domovino in za vse krajanje. Z veliko dobre volje se bo za kulturno prireditve zbral tudi domači Oktet »France-

ta Bevka« pod vodstvom **Pavleta Magajnet**a, ki zadnje čase sicer »ura-

Letos jeseni poteče 60 let, ko je v Gorici umrl **Ivan Kacin**, Tišlerjev v Otaležu. Na pobudo hčerke **Dorice Makuc** je Pokrajinski arhiv v Novi Gorici njemu, kakor tudi njegovemu sinu oziroma njenemu polbratu **Paulu J. Sifrerju** pripravil lepo in bogato dokumentirano razstavo že pred ča-

som. Avtorica je arhivarka **Aleksandra Pavšič Milost**. Skrbni arhivarji so jo bili postavili v Polhovem Gradcu, kjer je Ivan Kacin živel in deloval več let, gostovala pa je tudi v Mirnu pri Gorici. Slednjič bo prišla tudi v Otalež, od koder izhaja ta ustvarjalni domačin. Zaključni, oziroma glavni del praznika v Otaležu bo torej odprtje spominske razstave *Oče in sin zapisana glasbi* v stavbi osnovne šole.

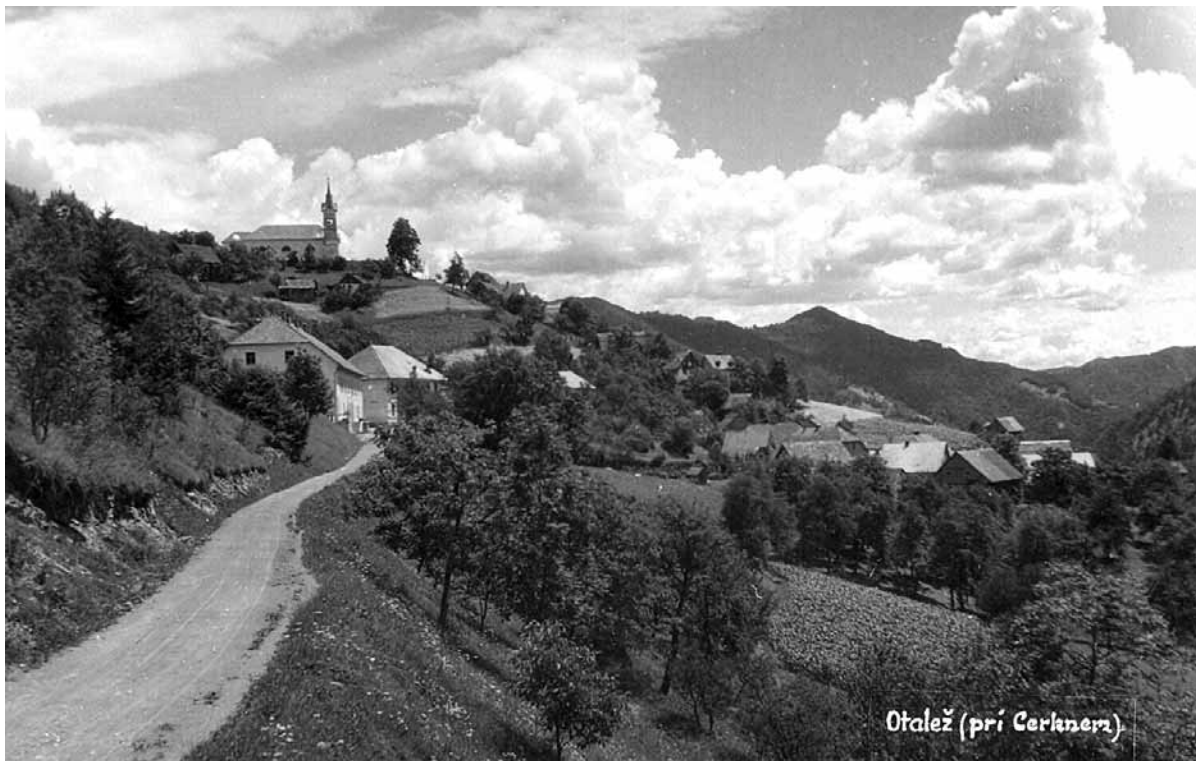

Foto – vir: fototeka Cerkljanskega muzeja

Veliki rojak Ivan Kacin, organist in izdelovalec orgel.

Foto – vir: <http://www.europeana.eu>

Prireditelji upajo, da bodo ta dan prišli v Otalež tudi mnogi domačini, ki sedaj živijo zunaj rojstnega kraja. Prišel bo tudi vnuk znamenitega šolnika Huberta Močnika, ki je bil napredni učitelj v Otaležu in Lazcu pred prvo vojsko in je v svojih spominih imenitno opisal tudi naše kraje in ljudi. **Hubert Močnik** se je rodil v gozdarski hiši na Krekovšah nad Idrijsko Belo, njegov vnuk dr. **Peter Močnik** pa je odvetnik v Trstu in znan zamejski slovenski politik.

Za Otalež je vsekakor pomembna tudi letnica 1290; kot po novem trdijo zgodovinarji, je bilo takrat prvič zapisano ime Otalež in to kot kraj, ne samo kot »grič« ali pašnik na Gorenjskem. Če tudi te letnice kdo ne bo izpodbija, bi lahko čez kratkih sedem let slavili 730 let Otaleža. Tudi to ni malo!

Tomaž Pavšič

■ BEVKOVA KNJIŽNICA CERKNO

NOVE OBLIKE POSREDOVANJA OZIROMA DOSTOPANJA DO LITERATURE

V zadnjih letih se precej govori in piše o e-knjigah. Tudi našim članom omogočamo izposojno e-knjig v spletni knjigarni in knjižnici Biblos: <http://www.biblos.si/>.

Prvega julija je po nekajmesečnem testiranju v desetih slovenskih splošnih knjižnicah in na Inštitutu informacijskih znanosti v Mariboru pod avtorstvom in okriljem Študentske založbe začela delovati spletna knjigarna Biblos, ki je v navezi na knjižnično informacijski sistem COBISS tudi spletna knjižnica. Trenutno je v Biblos vključenih 46 slovenskih knjižnic, med njimi tudi naša, ki svojim članom omogočajo brezplačno izposojno e-knjig. V ponudbi je skoraj 400 naslovov, do konca leta naj bi jih bilo okrog 500.

»Izposojevalni« del Biblosa je zastavljen tako, da knjižnica s Študentsko založbo za določeno dobo sklene pogodbo in plača dogovorjeno uporabnino, s čimer si zagotovi najem enega izvoda od vseh naslovov, ki jih Biblos ponuja. Glede na povpraševanje svojih članov si lahko knjižnica zagotovi tudi več izvodov določenega naslova, a jih mora dodatno plačati. Najeti izvod si lahko izposodijo člani knjižnice, ki imajo geslo za storitev Moja knjižnica, s katerim sicer rezervirajo, podaljšujejo ali naročajo knjige, pridobiti pa si morajo, če ga še nimajo, tudi avtorsko-zaščitni Adobe ID – uporabniško ime in geslo, ki v nadaljevanju po-

stopka izposoje omogoča nalaganje na bralno napravo in v končni fazi branje e-knjige ter izvaja določila izposoje.

Slednja so za člane nekoliko manj prijazna kot siceršnja za fizično izposojno knjig v knjižnici:

- član si lahko na svojo napravo za branje (pametni telefon, tablico, namizni, prenosni računalnik ali namenski e-ink bralnik) posamezni naslov izposodi za 14 dni,
- po preteku tega roka do e-knjige ne more več dostopati,
- roka vrnitve e-knjige ni mogoče podaljšati (mogoča je le ponovna izposoja), prav tako je ni mogoče predčasno vrniti,
- član si lahko hkrati izposodi največ štiri e-knjige,
- izposojeni izvod e-knjige je drugim članom, v kolikor knjižnica ni kupila dodatnega izvoda, nedostopen do vrnitve e-knjige po preteku 14-dnevne izposoje.

Vabimo vas, da si na spletni strani Biblosa pregledate začetno ponudbo e-knjig in si poskušate kaj od ponujenega tudi izposoditi. Ob upoštevanju navodil na spletni strani morda niti ne boste imeli težav. Če vam bo uspelo, bomo veseli vaših mnenj, ocen, ugotovitev in pripomb, če pa boste naleteli na nepremostljive ovire, vam bomo v knjižnici poskušali pomagati.

Pripravila **Brigita Smolnikar** in **Ervin Eržen**

■ AGENCIJA LARS

6. FESTIVAL ÀLA POD STREHO

Ulične predstave res težko spravimo pod streho, saj običajno in skoraj vedno za svojo izvedbo izberejo kotiček pod milim nebom, kjer se na veselje organizatorja zbere množica, ki si dopusti uživati v gledališki predstavi, ki je enkrat taka, drugič drugačna, zagotovo pa je dodobra začinjena s smehom. Kot selektorica programa se trudim, da ponudim kar najrazličnejše predstave, ki obstajajo na trgu.

Letos ste si v poletnih mesecih lahko ogledali 9 predstav, otroci so ustvarjali na 3 ustvarjalnih delavnicah, na zadnji, cirkuški, predzadnji vikend avgusta pa pošteno delali med spoznavanjem osnov cirkuških veščin. Program je tokrat zajemal predstave z ognjem, z akrobatiko,

prvič smo v Cerknem gostili dvojni trapez poljske artistke in francoskega akrobata, obenem pa tudi predstavo tipa živi kip italijanske klovne-se. Dobro smo sodelovali z Lokalno turistično organizacijo Laufar in Hotelom Cerkno ter v sklopu prireditve Poletje v Cerknem organizirali 6 uličnogledaliških dogodkov. Hkrati smo eno dopoldne na trgu pred fontano, ki se je izkazal primeren tudi za gledališko druženje, preživeli ob zabavnem gledališkem varietetu. Nasmejani ste odšli tudi z zadnje sodobne humorne predstave za odrasle Striptizer Miha, katero smo smiselno umestili v prireditve Ženski turistični rally.

Na letošnjo ÀLO se lahko ozremo z zadovoljstvom, uspelo nam je še bolj združiti tiste ljudi, ki imajo to-

Cirkuška delavnica

vrstne dogodke radi in, če se malce pošalim, tiste ljudi, ki se v našem kraju upajo imeti fajn. In ker je pri uličnem gledališču tako imenovana četrta stena med nastopajočim in publiko neobstoječa, tudi publika igra pomembno vlogo. Moram reči, da vas nastopajoči velikokrat pohvalijo za odzivnost, kar dodatno potrjuje, da delamo prav.

ÀLAljudje smo pač drugačni, tisti, ki cenimo ne samo kulture, temveč tudi druženje in pozitiven pogled na svet. ÀLAljudje smo tisti, ki verjamemo v ta kraj in ga oživljamo po svojih močeh z našimi idejami, trdom, energijo, sodelovanjem, podporo. Hvala vsem, ki ste bili to poletje v naši družbi in vsem, ki ste podprli naš festival.

Hkrati pa napovedujemo tudi program ustvarjalnih delavnic ÀLA NA VASI, ki pride v jesenskem in zimskem času na obisk tudi v domove krajevnih skupnosti po Cerkljanskih vaseh. Za začetek smo izbrali tri krajevne skupnosti, s katerimi smo že v preteklosti zelo dobro sodelovali. Če pa bi želeli, da pridemo tudi v vašo krajevno skupnost, nas pokličete na agencija-lars@siol.net. mag. **Livija Rojc Štremfelj**

Cyrk Dos Ole. Foto: Marko Serafimovič

■ CERKLJANSKA KLEKLJARSKA SEKCIJA MARJETICA

ČARI POLPREMETA

S svojimi čipkami so nas tudi letos razveselile klekljarice iz Cerknega ter kot vsako leto doslej pripravile razstavo, tokrat z naslovom "Čari polpremeta". Slovesnost ob odprtju razstave je potekala 25. julija in klekljarice so županu pripravile prav posebno presenečenje – iz rok predsednice Cerkljanske klekljarske sekcije Majde Albreht je sprejel posebno darilo – klekljan občinski grb, ki ga je izdelala Milena Kalan.

Tako za župana kot za Občino je darilo še posebej dragoceno in že zaseda posebno mesto v županovi pi-

sarni. Če pomislimo na izrečene besede direktorice Mestnega muzeja Idrija Ivane Leskovec, da je čipka izdelek, ki v sebi združuje znanje, natančnost, potrpežljivost in lepoto, to darilo sedanjemu in vsem bodočim županom pri delu narekuje spoštovanje teh danes tako izgubljenih vrednot.

Župan se ob tej priložnosti iskreno zahvaljuje za darilo ter čestita vsem članicam društva za njihov 15-letni jubilej in jim želi še obilo ustvarjalnih uric.

Besedilo in foto: Občina Cerkno

Župan Občine Cerkno Miran Ciglič je iz rok predsednice Cerkljanske klekljarske sekcije Majde Albreht sprejel posebno darilo – klekljan občinski grb, ki ga je izdelala Milena Kalan.

Dobro pridelano doma URNIK Tržnice Cerkno						
OKTOBER 2013						
PO	TO	SR	ČE	PE	SO	NE
	1	2 RIBARNICA TITANIC	3 RIBARNICA ARČON	4	5 KMEČKA TRŽNICA	6
7	8	9 RIBARNICA TITANIC	10 RIBARNICA ARČON	11	12 BOLŠJI SEJEM	13
14	15	16 RIBARNICA TITANIC	17 RIBARNICA ARČON	18 MESEČNA/KMEČKA TRŽNICA	19	20
21	22	23 RIBARNICA TITANIC	24 RIBARNICA ARČON	25	26 KMEČKA TRŽNICA	27
28	29	30 RIBARNICA TITANIC	31 RIBARNICA ARČON			
NOVEMBER 2013						
PO	TO	SR	ČE	PE	SO	NE
				1	2	3
4	5	6 RIBARNICA TITANIC	7 RIBARNICA ARČON	8	9 BOLŠJI SEJEM	10
11	12	13 RIBARNICA TITANIC	14 RIBARNICA ARČON	15	16	17
18 MESEČNA/KMEČKA TRŽNICA	19	20 RIBARNICA TITANIC	21 RIBARNICA ARČON	22	23	24
25	26	27 RIBARNICA TITANIC	28 RIBARNICA ARČON	29	30 KMEČKA TRŽNICA	

V primeru najave dodatne ponudbe, se urnik dopolnjuje dnevno.

■ DRUŠTVO PRIJATELJI CERKNEGA

13 VNDARLE NI NESREČNA ŠTEVILKA

V to so se lahko prepičale vse tekmovalke na letošnjem 13. Ženskem turističnem rallyju, ki je privabil 22 ekip oz. 47 žena in deklet, ki so se odločile eno sobotno popoldne preživeti v družbi svoje prijateljice, sodelavke, sorodnice. Prihajale so večinoma iz domačih logov in sosednjih občin, ena gospa pa se je na Ženski turistični rally pripeljala že drugič iz daljne Murske Sobotne. Tekmovalke so se na trasi, ki je vodila iz Trga Prekomorskih brigad proti Novi Oselici nazaj prek Cerkljanskega vrha do vasi Planina ter nazaj čez Podpleče proti Novakom v cilj pred Barom Štefan, zamudile le slabo uro. Na veliko veselje organizatorjev se je

tudi tokrat prav vsaka tekmovalka vrnila v cilj brez poškodb in nasmejana.

Letos se je Društvo Prijatelji Cerknega pri pripravi zabavne igre povežalo s Prostovoljnim gasilskim društvom Planina-Čeplez, ki je v Planini pripravilo preizkušnjo, v kateri so nabirale jabolke v koš, s tem pa skozi najrazličnejše ovire tekle za čimboljši rezultat. Tudi v izteku je že tradicionalno sledila ciljna igra, kjer smo seveda poskrbeli tudi za malo košarkaškega vzdušja in pripravila mete na koš, le da je bil ta malce drugačen, žoga pa je tudi le spominjala na košarkaško, kar je vse precej zabavalo. Kljub vzpodbudnim vzklikom publi-

ke marsikateri tekmovalki ni uspelo zadeti koša, vendar ob taki koncentraciji dobre volje, ki običajno spremlja to tradicionalno prireditev, to niti ni bilo pomembno.

Kot vedno so bile nagrajene prve tri ekipe, ki so se med vožnjo najbolj približale idealnemu času vožnje po trasi, seveda upoštevaje pravila Zakona o varnosti v cestnem prometu. Temu rezultatu so se prištele še plus točke od poligona ter minikošarke in sledila je razglasitev tekmovalk.

Zmagovalki 13. Ženskega turističnega rallyja sta Valerija Močnik iz Gorij in Rozi Bernik iz Kranja, ki sta na tekmovanju leta 2007 že zasedli drugo mesto. Drugo mesto sta letos

Na sredi stojita zmagovalki Rozi Bernik in Valerija Močnik, ob njima drugo- in tretjevršeni ekipe.

zasedli novaški gasilki Jasmina Špik in Karmen Kenda. Jasmina Špik je tudi že vajena stopničk, saj je zmago okusila leta 2009 na jubilejnim 10. rallyju. Tretje mesto sta zasedli Urška Lahajnar in Andreja Tušek iz Gorij. Naj omenimo še najboljšo ekipo pri igri v Planini – tam sta se najbolje izkazali predstavnici KUDa Zarja Zakriž Anita Prezelj in Martina Jurman. Karigadoriki Jana Berce in Helena Mavri pa sta dosegli najvišji seštevek točk pri metu žogice na koš.

Za dobro razpoloženje v cilju sta skrbeli zasedbi Šundr Band in domača Memory Lane, ki se vse bolj uveljavlja na slovenskih odrih. Vmes je tekmovalke, ekipo in obiskovalce ogrel striptizer Miha, ki je skozi predstavo stalno kolebal med dvema nezdržljivima nalogama – biti mamin sinček ali najboljši striptizer. In ta

njegova razdvojena ustrežljivost, enkrat pozorni materi drugič pa damam v publiki, je celoten trg spravila v smeh.

Organizator Društvo Prijatelji Cerknega obljublja, da bo Ženski turistični rally organiziran tudi v bodoče, še vedno pa vsako drugo soboto v mesecu vabi na Boljši sejem na trg pred fontano, saj si želi oživljati dogajanje v centru Cerknega, hkrati pa tudi spodbuditi ljudi h koristnemu preživljanju prostega časa. K aktivnemu sodelovanju vabijo tudi nove člane. Naj povemo še to, da je Društvo Prijatelji Cerknega prejemnik nagrade Naj NVO 2013 po izboru javnosti v UE Idrija, ki jo bodo člani prevzeli 5. oktobra na 4. Festivalu NVO, ki ga prireja Regionalno štetišče NVO Planota.

mag. **Livija Rojc Štremfelj**

Foto: Andrej Ličar

Gasilska

■ ŠPORT

ŠPORTNI UTRINKI
POLETJA V CERKNEM
2013

Ženski in moški balinarski turnir

Balinarsko društvo Cerkno je v sklopu prireditve poletje v Cerknem že tradicionalno organiziralo balinarski turnir. Na moškem delu turnirja so se ekipe odrezale takole:

- 1. mesto: BK CERKNO 2 (Edo Tavčar, Izidor Hadalin, Andrej Prezelj)
- 2. mesto: BK IDRJA
- 3. mesto: BK CERKNO 1 (Janez Serženta, Brane Kofol, Drago Močnik, Jernej Moravec)
- 4. mesto: BK KORITNICA
- 5. mesto: BK SPODNJA IDRJA
- 6. mesto: BK NOVA GORICA

Naj bližalec je bil Marjan Kajnc iz BK Sp. Idrija, naj tolkač pa Danilo Lesjak iz BK Koritnica.

Tudi med ženskimi ekipami je zmagovalno lovoriko odnesla cerkljanska ekipa:

- 1. mesto: BK CERKNO 1 (Dora Čelik, Erna Močnik, Dora Pavšič)
- 2. mesto: BK ŽIRI
- 3. mesto: BK KORITNICA
- 4. mesto: BK CERKNO 2

Kljub temu, da je važno sodelovati in ne zmagati, se na domačem terenu ne damo. Samo tako naprej v nove zmage!

Cmakov turnir v malem nogometu

Prav tako tradicionalno poteka v sklopu prireditve Poletje v Cerknem tudi malonogometni turnir v organizaciji MC C.M.A.K., ki se je letos prvič odvijal pod novimi reflektorji. Zmagala je ekipa As balan iz Tolmina (Čujec, Soldat ...), drugo mesto ekipa Bar Pr'Albinc mladi (ekipa Fonex iz cerkljanske lige), tretje mesto ekipa Aspekt iz Železnikov, četrto mesto pa ekipa Bar Pr'Albinc (istoimenska ekipa iz cerkljanske lige). Najboljši igralec je bil Kristjan Čujec (Aa balan), najboljši vratar pa Boško Fajfarič (Aspekt). ■

CERKLJANSKA LIGA V
MALEM NOGOMETU

V Cerknem se je pričela Cerkljanska liga v malem nogometu za sezono 2013/2014. Letos nastopa 9 ekip: Prvavrsta.net (Slap ob Idriji), Agencija Pavlin (Cerkno), Bar Pr' Albinc (Cerkno), POG (Otalež), ŠD Otalež (Otalež), C.M.A.K.

(Cerkno), Podmornica (Planina pri Cerknem), ŠD Sovodenj (Sovodenj) in Texas (Šebrelje).

Rezultati 1. kola:

- Podmornica : ŠD Sovodenj 2:4
- C.M.A.K. : Bar pr'Albinc 2:2
- Prvavrsta.Net : Agencija Pavlin 11:1

Rezultati 2. kola:

- Texas : POG 2:1
- Prvavrsta.Net : ŠD Sovodenj 7:2
- C.M.A.K. : ŠD Otalež 3:6
- Agencija Pavlin : Bar pr'Albinc 3:3
- Texas : ŠD Otalež 1:0

PONOVO TRENINGI
KOŠARKE ZA OTROKE

Prihodnje leto bo poteklo 40 let od ustanovitve Košarkarskega kluba Cerkno. V klubu so polnih 38 let organizirali treninge košarke za otroke, v nekaterih letih tudi več skupin s preko 50 udeleženci. Iz njih so izhajali tudi igralci za tekmovalne ekipe. Pred skoraj desetimi leti jim Košarkarska zveza Slovenije zaradi premajhne telovadnice ni več dovolila nastopati v uradnih ligaških tekmovanjih za pionirje, kadete in mladince in tako je tudi dejavnost najmlajših vedno bolj usihala. V šolskem letu 2012/2013 se je, tudi zaradi menjave generacij, prvič zgodilo, da treningov za najmlajše ni bilo.

Letos je Stojan Doljak po dolgih letih predsedovanja mesta predsednika kluba predal Jožetu Lipužiču. Ob svežih močeh ima zelo pomembno vlogo za njegovo nadaljnje delovanje tudi Rado Raspet, nekdanji košarkar, zdaj pa uspešen podjetnik, ki je zagotovil finančna sredstva. V letošnjem letu so tako ponovno organizirali tudi treninge za otroke od prvega do šestega razreda. Zaenkrat se je prijavilo 16 dečkov. Še vedno vabijo, da se jim priključijo še drugi dečki in deklice, skupine pa bodo nato organizirali glede na številčnost in starost.

Franci Ferjančič

Balinarske utrinke sestavil: Vojko Zidarič

NAPOVEDUJEMO

MESTNI MUZEJ IDRIJA IN CERKLJANSKI MUZEJ

4. 10. ob 18. uri
Cerkljanski muzej

9. 10. ob 16. uri
Cerkljanski muzej

27. 9. ob 18. uri
Cerkljanski muzej

1. 10. ob 18. uri
Osnovna šola Idrija

2. 10. ob 17. uri, Idrija

3. 10. ob 18. uri
mala galerija pri recepciji
Mestnega muzeja Idrija

10. 10. ob 18. uri
Razstavišče Nikolaja
Pirnata, Idrija

CMAKAJNE / MEDNARODNI 15. FESTIVAL USTVARJALNOSTI

27. 9. ob 20. uri
v atriju OŠ ali dvorani
Glasbene šole Cerkno

28.–29. 9.
MC C.M.A.K. Cerkno

28. 9. ob 21. uri
MC C.M.A.K. Cerkno

V ZNAMENJU OBLETNIC – Mestni Muzej Idrija in Cerkljanski muzej vas vabita na ogled stalnih razstav na gradu Gewerkenegg v Idriji in v Cerkljanskem muzeju ter ostalih muzejskih objektov na Idrijskem in Cerkljanskem. Letošnje leto je v našem muzeju v znamenju obletnic. Januarja smo obeležili 60-letnico Mestnega muzeja Idrija, v začetku oktobra pa bo svoj 35. rojstni dan praznoval Cerkljanski muzej. Že v prejšnji številki informatorja smo napovedali odprtje občasne razstave, ki bo posvečena tej obletnici.

- **Odprtje občasne razstave PODOBE CERKLJANSKE, 35 LET CERKLJANSKEGA MUZEJA.** Z razstavo obeležujemo 35-letnico delovanja Cerkljanskega muzeja, ki je bil odprt 1. oktobra 1978. Vabljeni k ogledu, razstava bo odprta vse do 16. februarja 2014. (Več na strani 13.)
- Ob razstavi pripravljamo tudi **MUZEJSKO DELAVNICO ZA OTROKE: LJUBLJANA–ZAGREB–BEOGRAD** – Otroci, poznate to igrico? Te in podobne, ki so jih poznali vaši starši, se bomo igrali na tokratni delavnici. Lepo vabljeni!

Od 28. septembra do 5. oktobra v Sloveniji potekajo **DNEVI EVROPSKE KULTURNE DEDIŠČINE** pod naslovom *Sto let v dobro dediščine v Sloveniji*. Letos namreč praznujemo stoletnico organiziranega varstva nepremične in z njo povezane premične in žive kulturne dediščine v Sloveniji. V Mestnem muzeju Idrija in Cerkljanskem muzeju se temu praznovanju poleg že omenjenih pridružujemo z nizom različnih prireditev:

- **PRIREDITEV OB IZDAJI MAKSIMUM KARTE, OSEBNE POŠTNE ZNAMKE IN PRILOŽNOSTNEGA POŠTNEGA ŽIGA**, ki jih je *Filatelistično društvo Idrija* posvetilo 70-letnici ustanovitve Partizanske bolnice Franja. V muzeju bo na ogled tudi priložnostna filatelistična razstava.
- **MUZEJSKI VEČERI** – mag. Anita Kavčič Klančar, višji kons.–rest. (ZVKDS, Restavratorski center, Ljubljana): Konservatorsko –restavratorski posegi v cerkvi sv. Marije Magdalene na Gorah nad Idrijo
- **JAVNO VODSTVO OB 120-LETNICI ČRPALKE KLEY** (stavba Frančiškovega jaška, Bazoviška 2, Idrija)
- **PREDSTAVITEV PREDLOGA MUZEJSKEGA DRUŠTVA IDRIJA ZA OBELEŽITEV NAJPOMEMBNEJŠIH MEJNIKOV IDRIJSKE ZGODOVINE.** Arhitekt Silvij Jereb bo predstavil zamisel reliefno izdelanih plošč, postavljenih na Mestnem trgu v Idriji. Kot prvega med mejniki bi postavili vpis nominacije »Dediščina živega srebra. Almadén in Idrija.« na UNESCO Seznam svetovne naravne in kulturne dediščine. Osnutki reliefno izdelanih plošč bodo na ogled do 27. 10. 2013

Izven programa DEKD 2013 pa ste vabljeni še na:

- **ODPRTE LIKOVNE RAZSTAVE RAJMUNDA KOCBEKA** »Slike«. Razstava bo na gradu Gewerkenegg na ogled do 17. 11. 2013.

Zadnji vikend letošnjega festivala Cmakajne prinaša:

PREDSTAVA KUD Transformer: Ljubezen premaga vsakogar – Kaj pomeni biti 'prava ženska' in kaj 'pravi moški'? Kje in kako se lahko stereotipi ohranjajo in kakšni so lahko njihovi vplivi? Ali se jih da spremeniti? Predstava in zgodba Ljubezen prema-ga vsakogar je kirurško obdelana s tehniko Forumskega gledališča, ki z odprto formo zareže v zgodbo takoj po zaletu, nato pa triumfalno odvrže haljo neomejenih razsežnosti, ki pasivnega gledalca spremeni v aktivnega reformatorja igre. Kostumi in spogledovanje z 'romani za ženske' gledalkam pomagajo zavreči na videz klišejsko zgodbo, ki kaže na subtilno brezčasnost vsiljenih družbenih norm. (*vstopnina 4 evre*)

STRIPBURGERJEVA DELAVNICA STRIPA – Kratko predavanje, nato praktični del, ki bo obsegal izdelavo zgodbe, skiciranje, načrtovanje in izvedbo lastnega stripa. Posvetili se bomo iskanju predlog, izpeljavi idej, razčlembi pripovedovanja, dramaturgiji, scenariju, karekterizaciji likov, prostorski postavitvi, govoru v stripu, pripovedovanju brez besed, črkopisu, likovnem jeziku in analizi končanih del. Za mladino in odrasle. Mentorja: David Krančan in Andrej Štular. Trajanje: 2 x 6 ur. Obvezne prijave do petka, 27. 9., po telefonu 041 428 215. Prijavnina 10 evrov. Števílo udeležencev je omejeno.

KONCERT • Rodoljubac – Ena najstarejših še delujočih rock skupin v Posočju, ki so jo odlikovali nenavadni nastopi. Preigrali so večino Slovenije, izdali tri studijske albume in sodelovali na številnih kompilacijah. Pojavijo se tudi v filmu Jana Cvitkoviča Kruh in mleko. Z leti se je zvok izkristaliziral v brezkompromisni, trdi rock'n'roll z vplivi punka, rocka in metala. • **Black Gust** (Hrvaška) – Relativno nov bend zagrebške neodvisne scene, vendar gre za izkušene glasbenike, ki so sodelovali npr. v zasedbah Daily Trash, Give Them Rope in Waar. Njihova glasba je spoj hardcora iz osemdesetih in garažnega punka. • **Spunk On Toast** – Zasedba nadaljuje tradicijo hitre, melodične in angažirane hc-punk glasbe. Temu dodajo žametni ženski vokal in prodorna besedila, ki v satirični maniri opozarjajo na notranje kontradikcije neoliberalnega kapitalističnega družbenega sistema in nedemokratske trenutne družbene ureditve. Jeseni načrtujejo snemanje prvega albuma. • **DJ večer: DJane Bruxa** (Pixieland) – Priletela bo z metlo in vas začarala. Nadela si bo slušalke in iz zvočnikov bo punkersko zahrumelo. Pridite in norite! (*vstop prost*)

Več na: <http://cmak.cerkno.net>

EVROPA ZA DRŽAVLJANE

28. in 29. 9.
Cerkno

EU TRADITIONS – SKUPAJ USTVARJAMO NOVE TRADICIJE: dvodnevno mednarodno srečanje z udeleženci iz italijanske občine Cassacco ter hrvaških Novigrad in Krapina. Podrobnejši program in opis projekta na prvi strani.

BEVKOVA KNJIŽNICA CERKNO

3. 10. ob 19. uri
Bevkova knjižnica
Cerkno

LITERARNI VEČER z Anito Kejžar Škulj, ki je uspešna raziskovalka novih vpogledov v človeka in nas bo seznanila s priljubljeno knjižno uspešnico Ponovna povezava dr. Erica Pearlara.

KLUBSKI MARATON RADIA ŠTUDENT 2013

5. 10. ob 21. uri
MC C.M.A.K. Cerkno

BIPOLAR DISORDER – Skupina izhaja iz samovzniklega prizorišča Sokolski dom v Novem mestu. Bend je že s prvimi nastopi pokazal ostre zobe in kritičen tok misli, ki jih je zajel tudi na demo ploščku Razpadanje po koščkih. Izhaja iz korenin d-beata, grinda in hardcora, osveženimi z elementi stoner rocka, drum & bassa in crossoverja. V duhu je družbeno kritičen, eksistencialističen in občasno tudi absurden, predvsem pa poln energije. "Boj za oblast – zemljocrust". Zasedba: Zok – kitara in vokal, Tena – bobni, Sandro – vokal, Jon – bas

CHRISTIAN KROUPA – 22-letni mladenič, ki kljub mladosti ali morda prav zaradi nje med nas pošilja presenetljivo poglobljeno in čuječno eksperimentalno elektronsko godbo na presečišču drone, noise in glitch estetik, v katero pronica tudi daljni odmevi bolj avanturističnih klubskih glasb in ambienta. Prisluhnite temu mlademu upu, saj, iskreno rečeno, česa takega v domačih underground logih enostavno ne slišimo dovolj pogosto!

KRAJEVNA SKUPNOST OTALEŽ

6. 10. ob 16. uri
Otalež

PROSLAVA OTALEŽ SKOZI ČAS – Več na strani 13.

18. KELTIKA 2013 / MEDNARODNI FESTIVAL

11. 10. ob 21. uri
Gabrijel, Cerkno

REPETITOR (SRB) – Beograjski Repetitor velja za najvidnejšega protagonista tako imenovane nove srbske scene, ki se enako napaja iz »starega« novega vala iz časov Jugoslavije, kakor tudi iz novih zvočnih strujanj aktualnega trenutka. Srbska trojka je navdušila občinstvo in kritiko že z udarnim prvencem »Sve što vidim je prvi put«, pozitivne vtise pa je potrdila z nadaljevanjem »Dobrodošli na okean«. Bend velja za žgočo koncertno atrakcijo, kar je doslej dokazal na nastopih na prestižnih festivalih, kot so Art & Music (Pulj), Exit (Novi Sad), Terraneo (Šibenik), Hartera (Rijeka), Lent (Maribor) in Sajeta (Tolmin). Seznamu se zdaj pridružuje Keltika z napovedjo prvega nastopa benda Repetitor v Cerknem. Ne zamudite novega udarnega vala srbskega mladega rocka!! Zasedba: Boris Vlastelica – kitara, vokal, Ana-Marija Cupin – bas, vokal, Milena Milutinović – bobni
Več na www.jazzcerkno.si

RAD BI BIL NORMALEN FESTIVAL

12. ter 18. in 19. 10.
Ravne pri Cerknem

RAD BI BIL NORMALEN FESTIVAL – Več na www.normalen.si

REKREATIVNA VADBA ZA VSE STAROSTNE SKUPINE

Od 1. oktobra dalje
v mali telovadnici
OŠ Cerkno

- OB TORKIH**
- od 17. do 18. ure – Aerobika za otroke (4–10 let)
 - od 19. do 20. ure – Pilates
 - od 20.15 do 21.15 ure – Aerobika 1*

OB ČETRTRKIH

- od 19. do 20. ure – Aerobika 2*
- od 20.15 do 21.15 ure – Pilates

* Med stopnjama 1 in 2 je razlika v znanju in ne v kondiciji. / S seboj prinesite: športna oblačila in obutev, pijačo in brisačo. / Pri vseh vadbah se dela vaje za lepo držo, proti bolečinam v križu in ostalih sklepih in mišicah. Vse vaje so podobne fizioterapevtskim vajam. **Kontakt:** • 031 327 125 • vesna.obid@gmail.com

Prebudite se z izvrstno kavo Illy, osvežite z veliko izbiro najrazličnejših pijač in napitkov, okrepčajte s slastnimi prigrizki ...

Vsak teden nova akcijska ponudba - preverite jo tudi na Facebooku!

Več o dogodkih in ponudbi na www.pr-albinc.si

Ob ogledu športnih dogodkov v živo se lahko preizkusite tudi v biljardu, pikadu in namiznem nogometu.

Vabljeni!

